

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

SESTADIENIS — SATURDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 22, 1984

Nr. 189

„Aušra“, Nr. 39(79)

Iš mokytojos laiško kunigui kovotojui

(Tęsinys)

Man labai sunku, kai jaučiuosi bejėgė kovoje su blogiu jaunose širdyse. Galbūt keičiau profesiją, jei nemylėčiau vaikų. Kartais man pavyksta iškiepyti gėrio daigelį į vieną kitą širdį. Drąsiau dirbu, diegdama meilę Tėvynei. Šiuolaikinė mokykla nepajėgia pakeisti ir gerąją pusę žmogaus vidaus, nepajėgia išgydyti nuo dvasinio smukimo. Mūsų draudimai ir baudmės už nusizengimus tik išmoko slėpti blogus poelgius. Jautiesi bejėgis, kalbėdamas net apie akivaizdžią alkoholio, rūkymo žalą, apie moralinį mergaičių ir vaikų palaidumą — išklauso, kartais mokytojo akyse ir neblogai pasamprotauja, o elgiai, kai niekas nemato, pagal savus „laisvus nuo prietarų“ papročius. „Kai niekas nemato“ — štai kur tuštuma, kurios nėra kuo pakeisti. Sąžinę galima užpildyti degtine, narkotikais. Dievo nėra — nėra prieš ką ir dėl ko atsakyti. Teko skaityti tokį posakį: „Išpažintis žemina žmogų, nes privertia dar kartą galvoti apie padarytą nusikaltimą“. Taigi skatinama neanalizuoti savo poelgių... Taigi — jokios atsakomybės prieš savo sąžinę... Išpažintis nuodėmės — tai atsiskaityti prieš savo sąžinę ir, tarpininkaujant kunigui, paprašyti Dievo atleidimo. Tokias ataskaitas ir įsipareigojimus sau duoda visi dori žmonės, net netikintieji. Pedagogikoje tai yra vadinama saviavilka.

Jaunimas yra pasimetęs. „Moralinis komunizmo statytojo kodeksas“ — tai tik frazių rinkinys. Gražios frazės, — tačiau jos nieko neįpareigoja. Daug gražių

frazių skamba per radiją, televiziją, laikraščius, mitinguose, net kai kuriose pamokose bei užklasinuose renginiuose. Tačiau tais gražiais žodžiais jaunimas netiki. Netiki jais net patys ideologinio fronto darbuotojai. Tad jokio auklėjamojo efekto jie negali duoti. Religija gi, apimdama visas gyvenimo sritis, leidama į kasdienybę, dorovės normas paverčia kasdiene praktika. Kitaip tariant, dorovės normos virsta dorovine praktika, nes kitaip elgtis negalima — jam reikia atsakyti: visų pirma prisipažinti sau, kad blogai pasielgei, o paskui kunigui, o po mirties ir Dievui...

Kodėl dėstau Jums aiškius ir suprantamus dalykus? Noriu, kad manim patiktumėt. Tai ne provokacija. Dėl to man sopa širdį. Su kuo gi pasidalinti mintimis? Koks tikrasis mano laiško tikslas?

Pirma: norėčiau, kad teisingai susprastumėte mokytojo padėtį. Jie yra tarp kūjo ir priekalo. Žinokite, kad dauguma mokytojų gerbia tėvų tradicijas, tikėjimą, myli savo Tėvynę (ir tikintieji, ir netikintieji). O jei šito jie neparodo, tai iš baimės. Atleiskite jiems. Žmogus — silpnas.

Antra: noriu padėkoti Jums už kilnų darbą. Sėkmė telydi Jus! Trečia: per Jus norėčiau kreiptis į mokinius.

Aš noriu likti inkognito. Tebūnie čia mano paslaptis. Visų tikintųjų mokytojų paslaptis... Aš myliu vaikus. Man su jais gera. Noriu likti mokykloje. Niekas taip nejuokčia ir neįvertina meilės, kaip vaikai...

KATALIKAI PASAULYJE

Atlaidai Indijoje

Indijoje 50 tūkstančių maldininkų minia iš Haidarabado bei tolimų apylinkių dalyvavo Kairatabado Mergelės Marijos Ligoninių Sveikatos atlaiduose. Atlaidai užsitęsė vienuolika dienų. Iš desimties parapijų atvykusios tikinčiųjų minios kasdien dalyvavo šv. Mišių aukoje ir procesijose. Nuo ankstyvo ryto maldininkai kasdien rikiavosi prie Marijos statulos nešdami gėles, palmių vaisius ir žvakes. Paskutinę dieną buvo surengta masinė procesija. Atlaiduose, kasmet augant maldininkų skaičiui vis gausiau dalyvauja ne krikščionys maldininkai, ypač musulmonų grupės. Kairatabado Mergelės Marijos Ligoninių Sveikatos Šventovė, buvo pastatyta 1954 metais.

Vietnamo katalikai

Koenigsteine šiomis dienomis įvyko Vakarų Vokietijoje gyvenančių vietnamiečių katalikų devintasis visuotinis suvažiavimas. Jo metu buvo apsvaistyti Vakarų Vokietijoje įsikūrusių katalikų vietnamiečių sielovadiniai ir religiniai klausimai, taip pat buvo išklaustyti pranešimai apie dabartinę Bažnyčios padėtį Vietname. Apskaičiuojama, kad šiuo metu daugiau negu šimtą vietnamiečių kunigų yra kalinami

koncentracijos stovyklose arba kalėjimuose. Apie nežmoniškas gyvenimo sąlygas Vietnamo koncentracijos stovyklose papasakojo iš Jungtinių Amerikos Valstijų atvykęs rašytojas Taty, pats kelis metus kalėjęs koncentracijos stovykloje, kuri buvo vadinama perauklėjimo stovykla.

Pabėgėlių klausimas

Popiežius Jonas Paulius II pasiuntė laišką Jungtinių Tautų Organizacijos Zenevoje surengtai antrajai tarptautinei konferencijai pagalbos teikimo Afrikos pabėgėlių klausimu. Jūsų suvažiavimai, pažymi Šventasis Tėvas laiške konferencijos dalyviams, yra pirmas konkretus atsakymas į milijonų pabėgėlių pagalbos šauksmą. Pabėgėlių problema, pažymi papiežius, yra neatskiriama susijusi su žmogaus orumo apsaugojimu, tad visi privalo rūpintis, kad pabėgėlių drama būtų teigiamai išspręsta, siekiant ne tik pabėgėlių sudaryti žmoniškas gyvenimo sąlygas, juos įkurdinti, bet taip pat šalinant pabėgėlių problemas priežastis, kurios verčia milijonus žmonių aplėsti savo kultūrinę ir šeimyninę aplinką.

Šiandien pasaulyje yra maždaug 10 milijonų pabėgėlių. Daugumas jų paliko savo gimtuosius kraštus dėl



Libano prezidentas Amin Gemayel (kairėje) ir Sirijos prezidentas Hafez al Assad šiemet jau keliskart buvo susitikę dėl taikos Libane

atstatymo. Abu pripažįsta, kad tai ilgas procesas. Nežiūrint Libano tautinės vienybės valdžios pastangų, Libane kraujas toliau liejasi.

Tikėjimas ir kultūra

Quebecas. — Popiežius Jono Pauliaus II apsilankymo Kanadoje pirmosios dienos tema buvo „Tikėjimas ir kultūra“. Prie šios temos papiežius ypač susitelkė rugsėjo 9 d. vakare, aukodamas pirmąsias šv. Mišias Kanados žemėje. Pamaldos įvyko garsiojo Quebec Laval universiteto sporto stadione ir aplink jį esančioje didžiulėje aikštėje. Čia buvo susirinkę apie 200 tūkstančių tikinčiųjų, atstovaujančių šėsi šimtai penkiasdešimčiai Quebeco srities parapijų. Drauge su papiežium šv. Mišias aukojo tūkstantis kunigų ir visi šios srities vyskupai.

Neleiskite atsikirti tikėjimą nuo kultūros ir kultūrą nuo tikėjimo, — ragino šv. Tėvas Mišių metu. Tikėjimas ir kultūra yra neatskiriama. Tikėjimas kultūrą apšviečia ir praturtina, tikėjimas kultūrai suteikia skoni.

Pradžioje Jonas Paulius II priminė apaštalo šv. Petro tikėjimo išpažinimą Kristaus akivaizdoje: „Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus“. Ir kanadiečių tauta šiandien yra kviečiama apsispręsti Kristaus akivaizdoje. Šis apsisprendimas turės lemiamos reikšmės visai kanadiečių kultūros atečiai, tos kultūros, kuri praecityje buvo persunkta Evangelijos dvasia.

Šv. Tėvas priminė, kad Quebecas yra krikščionybės ir Bažnyčios lopšys Šiaurės Amerikoje. Ragino šios srities katalikus suprasti naujųjų laikų dvasią ir nauju būdu liudyti Kristų šiuolaikinėje, besikeičiančioje, pluralistinėje bendruomenėje, gyvai, drąsiai ir dinamiškai ugdyti naują kultūrą, nenusigantant klūčių ir sunkių problemų akivaizdoje. Tikėjimas kultūroje atlieka labai svarbų vaidmenį. Evangelijos žodžiais tariant, tikėjimas kultūrai yra tarytum šviesa, tarytum druska arba tarsi raugas, apie kurį kalba Kristus. Ne kas kita, o tikėjimas kultūrai stato klausimus: kokias vertybes ji skatina, kokią vertę pripažįsta žmogaus gyvybei, kokią vietą

politinių priežasčių, dėl juse vykdomų pagrindinių žmogaus teisių pažeidimų, dėl religinių arba rasinių diskriminavimų. Kur pažeidžiamas žmogaus teisės, ten iškyla ir pabėgėlių problema.

skiria vargšui, ligoniui ar nelaimės ištiktam žmogui, kuriame krikščionis išvelgia patį Kristų? Kokia vieta kultūroje tenka galtingumui, atleidimui, meilei?

Kultūra iš savo pusės yra ne kas kita, kaip ieškojimas grožio, tiesos ir gėrio. Dėl to kultūra padeda žmogui būti tuo, kuo jis turi būti; ne medžiaginiai turtai didina žmogaus vertę, o jo dorumas ir dvasinis kilnumas. Štai kodėl tikintieji, sujungdami tikėjimą ir kultūrą, atlieka Bažnyčios misiją ir tarnauja žmonių bendruomenei, tarnauja ir tiem, kurie yra šalia Bažnyčios ir šalia krikščioniškos kultūros.

Baigdamas, šv. Tėvas ragino Quebeco katalikus nuolat stiprinti ir gilinti savo tikėjimą, kad jis būtų pakankamai drąsus ir veiklus. Stiprus ir gilus tikėjimas gali būti tik tada, kai jis yra išsiaknijęs maldoje ir sakramentinėje praktikoje. Tikrai toks tikėjimas yra pajėgus nešti kultūrinis vaisius tautos gyvenime.

Prokuroras baigė Meese tyrinėjimus

Washingtonas. — Specialus teisinis patarėjas, paskirtas teismo ištirti prezidento patarėjo Edwin Meese elgesį, paskelbė raportą, kuriame atpalaiduoja Meese nuo visų kaltinimų ir įtarimų. Prokuroras Jacob Stein paskelbė neradęs jokių kriminalinio pobūdžio žymių, jokių nusikaltimų. Prokuroras Stein netyrinėjo ir neskelbė savo nuomonės dėl Meese metamų etikos prasizengimų. Tie, kuriems tai rūpi, galės objektyviai, bešališkai juos patyrinti, pasakė prokuroras Stein.

Meese nemalonumai prasi-dėjo, kai prezidentas paskyrė jį į valstybės prokuroro vietą. Senato teisingumo komitetas, prieš patvirtindamas Meese naujomis pareigoms, ėmė kelti įvairius kaltinimus dėl finansinių patarėjo „nutylėjimų“, dėl jo žmonos gautos iš draugų paskolos. Tie draugai vėliau visi gavo federalines tarnybas.

Prezidentas Reaganas pasakė, jog jis po šios pertraukos vėl rekomenduos Meese valstybės prokuroro vieton, o senatas tikriausiai kandidatą patvirtins.

Popiežius grįžo namo į Romą

Ottawa. — Popiežius Jono Paulius II savo paskutiniam pamoksle Kanadoje kalbėjo apie taiką ir teisingumą, be kurio negali būti taikos. Jis pasmerkė nepaprastus skirtumus tarp pasaulio turtingųjų ir vargšų. Pasmerkė tikėjimo ir civilinių laisvių varžymus ir pasaulio ginklų lenktynes.

Popiežius Kanadoje važinėjo 12 dienų ir padarė 8,500 mylių. Jis pasakė apie 40 kalbų, susitiko milijonus žmonių. Spalio mėn. 10-12 d. jis aplankys Dominikonų respubliką ir Puerto Rico, ta proga trumpai sustodamas ir Ispanijoje. „Keliaujantis popiežius“ yra padaręs jau 23 užsienio keliones.

Triukšmadariai trukdo kalbas

Grand Rapids. — Prezidentas Reaganas rinkiminės kampanijos reikalais lankėsi Iowoj ir Michigane, kur Grand Rapids masiniame mitinge pasirodė ir buvęs prezidentas Gerald Ford.

Demokratų kandidatas Mondale skundėsi Seattle, kad respublikonai organizuoja jo kalbų trukdytojus. Tie trukdytojai ypatingai uoliai pasireiškė Pietinės Kalifornijos universitete praėjusį antradienį. Triukšmadarius suorganizavo vietiniai respublikonų vadai.

Prezidentas Reaganas paneigė, kad jo partija specialiai organizuotų grupes opozicijai trukdyti. Spaudos sekretorius Speakes pasakė, kad trukdymai yra politinio gyvenimo faktas.

Kandidatės Ferraro kalbas dažnai trukdo abortų priešininkai. Vermonte viceprezidento Bush kalbas pertraukė nusiginklavimo šalininkai. Kalbėtojas net turėjo sutrumpinti savo kalbą Brattleboro mieste.

— Automobilių darbo unijai tešiant streiką prieš General Motors, nedirba 92,000. Dar 16,000 bendrovė atleido, nes dėl streiko ėmė trukti kai kurių automobilių dalių. Vakar iš Detroito paskelbta, kad unijos vadai su GM bendrove baigia susitarti.

— Irakas paskelbė, kad jo karinės jėgos puolė Irano naftos uosta Kharzo salioje

Rusų okupantų krizė Estijoje

Šios vasaros įvykiai Estijoje, Maskvos akimis, reiskia rimtą politinę ir visuomeninę krizę. Tai patvirtina rugpjūčio 1 d. didžiųjų dienraščių pirmuose puslapiuose išspausdintas SSKP Centro komiteto nutarimas „Dėl Estijos TSR vadovaujančių kadru dalyvavimo darbo žmonių politinio auklėjimo darbe“. Nutarime kritikuojama „trūkumai ir klaidos“ politiniame auklėjime, ideologinio pareiškimo stoka: „Nepakankamai nuodugnai tiriamos nacionalinių santykių, internacionalistinės sąmonės formavimo (t.y., rusinimo) problemos. Reikalaujama „tikinamai propaguoti socialistinio gyvenimo būdo pranašumus“ ir „ryškiai parodyti, kad istorinis estų tautos likimas yra neatskiriama susijęs su Tarybų valstybės vystymuisi ir stiprėjimui“. Laisvųjų estų ir Vakarų informacijos centrų veiksmingumą patvirtina šis sakiny: „Argumentuotai demaskuoti šmeižikiškus antitarybinių ideologinių centrų prasimanymus, deramai atremti demagogus ir piktorius“.

Maskvos Pravda rugpjūčio 4 d. pranešė, kad buvęs KGB vadovas ir dabartinis SSRS-ov laisvų reikalų ministeris Vitalis Fiodorčukas pareiškė estų kompartijos vadovams, kad jie turi parodyti stipresnį įsipareigojimą socialistinei ideologijai. Reuterio žinių agentūra rugpjūčio 1 d. citavo padėtį Pabaltyje stebintį Vakarų diplomatus, pasak kurių „Kremlius jau seniai susirūpinęs estų tautiniu jausmų galingumu; dabar

jis prisipažįsta, kad padėtis aliarmojuanti“.

Taip pat rugpjūčio pradžioje per Suomiją į Švediją pabėgo aukštas Estijos Komjau-nimo pareigūnas Valdo Randpere ir jo žmona, populiari dainininkė Leile Miller. Randpere buvo Estijos teisingumo ministerio vyresnysis asistentas. Rugpjūčio 22 d. Stockholme, švedų policijos akylai saugojamose Estų namuose, pabėgėliai suteikė savo pirmą spaudos konferenciją. Jie padėjo švedų vyriausybei ir tautai už greitą politinio prieglobsčio suteikimą ir už „mažos tautos kančių, kultūros ir pastangų išlikti gyva, draugišką supratimą“. Randpere pasakojo apie gilų estų tautos nepasitenkinimą sovietine santvarka. Jis pats įstojęs į kompartiją, nes tik tuo būdu teįmanoma išvykti į užsienį ir pabėgti. Anot jo, estų kompartijos vadovybė, išskyrus vieną, yra rusai, ypač iš Leningrado srities, kurie pakeitė savo pavardes ir nuodauda esantys estais. Net kompartijos vadovas Karl Vaino sunkiai susikalba estiška.

Spaudos konferencijos metu paaiškėjo, kad Kremlis labai erzina suomių televizijos įtaka estams. Randpere pareiškė, kad nėra esto, kuris nežinotų, kad Suomija išduoda pabėgėlius Sovietų Sąjungai. (Suomijos vidaus reikalų ministeris Matti Lutinen neseniai tvirtino, kad Sovietų Sąjungos piliečiai gali gauti politinį prieglobstį jo šalyje, kaip ir visi kiti.) Maskvos ideologinė ofenzyva kelia susirūpinimą ir Suomijoje. Didžiausias suomių dienraštis „Helsingin Sanomat“ rugpjūčio 3 d. išreiškė savo apgailestavimą Estijos kompartijos įsitikinimu, kad Suomijos televizijos programos ir gyvenimo būdas esantys „ideologiškai priešiški“.

Londono dienraščio „The Daily Telegraph“ rugpjūčio 8 d. numeryje išspausdintas vedamasis pavadinamas „Estija neužkariauta“. Jame rašoma: „Nepaprastas, bet mažai žinomas faktas, kad po 40 metų priešpaudos ir komunistinės indoktrinacijos estai tebėra karštai nacionalistiški ir karčiai, o dažnai ir atvirai, kritikuoja sovietų valdžią... Sovietų vadams Estija sudaro problemą, kuri dar pablogėjo nuo įvykių Lenkijoje... Nenuostabu, kad (Estijoje) pasirodė streiko sąjūdis ir agitujantys atsisaukimai. Valdžia dabar labai nervin-gai reaguoja į nacionalistinių neramumų ženklus...“

(ELTA)

Dar apie JAV ambasados puolimą

Beirutas. — JAV ambasados užpuolime Beirute žuvo 23 žmonės, jų tarpe du amerikiečiai kariai. Dar 70 žmonių, jų tarpe 20 amerikiečių, sužeisti. Libano radijo žiniomis, dar 20 yra dingę, gali būti palaidoti griuvėsiuose.

Kai kurie JAV saugumo ekspertai kritikuoja ambasada saugumo priemonių ignoravimą. Ambasada buvo keliskart įspėta, kad gali būti savizudžių puolimas. Sprogimo metu vyko JAV ambasadoriaus Reginald Bartholomew ir britų ambasadoriaus Miers pasitarimas. Jiedu lengvai sužeisti.

Prancūzų žinių agentūrai buvo pranešta, kad ambasada susprogdino du savizudžiai islamo šventojo karo (Jihad) kariai. Ši slapta organizacija per pusantų metų Libane, Ispanijoje ir Kuvaite nužudė daugiau 400 žmonių. Įtariama, kad šią organizaciją remia Sirija ir Iranas, nors jų vyriausybės tai paneigia.

Amerikoje abu prezidentiniai kandidatai pasmerkė šį puolimą. Demokratas Mondale pareiškė, kad jis paremtų prezidentą Reaganą, jei tas imtųsi kokių atsikirtimo priemonių. Libano žiniomis, autobuselis, kuris pro užtvaras lėkė prie ambasados pastato, vežė 385 svarus dinamito. Sargybiniai važiuojančią mašiną apšaudė. Ambasada gynė ir su britų ambasadorium atvykę britų specialios tarnybos kariai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 22 d.: Tomas Vil., Emerita, Tarvinas, Virma.
Rugsėjo 23 d.: Linas, Teklė, Galintas, Taga.
Rugsėjo 24 d.: Gerardas, Ema, Gedvinas, Sana.
Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Aurelija, Vientautas, Želvė.

ORAS

Saulė teka 6:36, leidžiasi 6:50.
Debesuota, su pragiedruliais, gali lyti. Temperatūra dieną 80 l., naktį 60 l. Šiandien 4:33 val. Chicago laiku baigiasi vasara, prasideda ruduo.



REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

DEIMANTINĖ ATEITININKŲ VEIKLOS SUKAKTIS

ADOLFAS DAMUŠIS

1985 metais rugpjūčio 30 — rugsėjo 2 dienomis Chicagoje bus minima ateitininkijos 75 metų veiklos sukaktis.

Ateitininkijos sąjūdžio motyvai, iškilę prieš 75 metus, buvo taiklūs ir įtikinantys. Pirmame „Ateities“ numerio, sąjūdį pradėdamas, Pranas Dovydas, pasitaręs su Pranu Kuraičiu, Vladu Jurgučiu, Mecislovu Reiniu, Jakštu Dambrasku, Eliziejum Draugeliu, Kazimieru Bizausku, Povilu Dogeliu ir kitais, paskelbė tris pamatinius klausimus: Kuo mes save vadiname ir kodėl? Ką mes aplink save matome? Kokios mūsų priedermės, siekiai ir keliai?

I tuos klausimus savo ilgo argumentuoto straipsnio pradžioje suglaustai pateikė tokius trumpus atsakymus: „Esame teistai, krikščionys, katalikai, išpažintame Dievą, Kristų, Bažnyčią“. „Matome žmogaus tragediją be Dievo, bevasės kultūros grėsmę...“ „Kristui priklauso ateitis ir tikslai jis GALI ATNAUJINTI mūsų gaidynes pasauliui... Tad mūsų kelias negali būti kitoks kaip: atnaujinti Kristuje save ir gyvenimą, dorovę, mokslą; atnaujinti drašios kovos ir pažangios mokslinės kūrybos keliu“.

Tais trimis aiškiais ir anuo metu labai aktualiais klausimais ir tiesiais taikliais atsakymais ateitininkijos sąjūdžiui buvo duotas tvirtas pagrindas.

Dažnai yra tvirtinama, kad „Aušra“ ir „Varpas“ pradėjo tautinį lietuvių tautos atgimimą, o „Ateitis“ religinį atgimimą. Tuo turbūt nesąmoningai sudaromas išpūdis, lyg tie du idealai tarp savęs neturi ryšio. Gyvenimo gi tikrovė parodė, kad didele dalimi ir per „Ateities“ sąjūdį tarp tautų išsivystė labai tamprus ryšys. „Ateities“ sąjūdžio įtaka per 75 veiklos metus vis gilejo, vis plito ir visą pilnutinį tautos gyvenimą: religinį, tautinį ir socialinį. Atrodo, „Ateities“ sąjūdžio steigėjų parinktų pagrindų 75 metų įvykių audros netikėtai nepajėgė sugriauti, bet priešingai juos tvirtino, įprasmino ir mūsų tautos gyvenime vertai įpildino.

Žmonių skelbiamos idėjos mintyje dažnai turi vieną siauresnį ar platesnį tikslą, bet realaus gyvenimo eigoje išskyla nenumatytas sėkmės ar nesėkmės. Ir dažnai tvirtu pagrindu idėja, jeigu ji susilaukia pasiūlytųjų vykdytojų, laimi daugiau sėkmės negu ją iškeliant buvo tikėtasi.

Laiko eigoje taip atsitiko ir su „Ateities“ sąjūdžiu. Vieni ta Didžiąją Idėją persiėmė ir ją gyveno, kai kuriems ji buvo per aukšta, kiti iš viso ją atmetė ir net aktyviai prieš ją kovojo. Čia tinka prisiminti vieną gana išmintingą mūsų liaudies patarlę: „Žmonės šaudo, o Dievas kulkas nešioja“. Ką kas panašaus dabarties audros nutiko ir „Ateities“ sąjūdžiui. Žinoma jis savo veikloje kartais tyliai svajavo, bent mažu šėšeliu būti panašiu į tai, kaip šv. Matas evangelijoje yra apibūdinęs Kristų:

„Akmuo, kurį statytojai atmetė, tapo kertiniu akmeniu. Tai Viešpaties padaryta, ir nuostabu mūsų akyse“.

Mt. 21:42 „Ateities“ veikloje buvo skaitoma ypatingu laimėjimu, kai pavykdavo bent vieną kitą plytą taikliai padėti ant to kertinio akmens. Vienas iš tokių išskirtinų laimėjimų buvo „Ateities“ sąjūdžio sugebėjimas lietuvių tautoje iškelti religinio, tautinio, socialinio idealų sintezę.

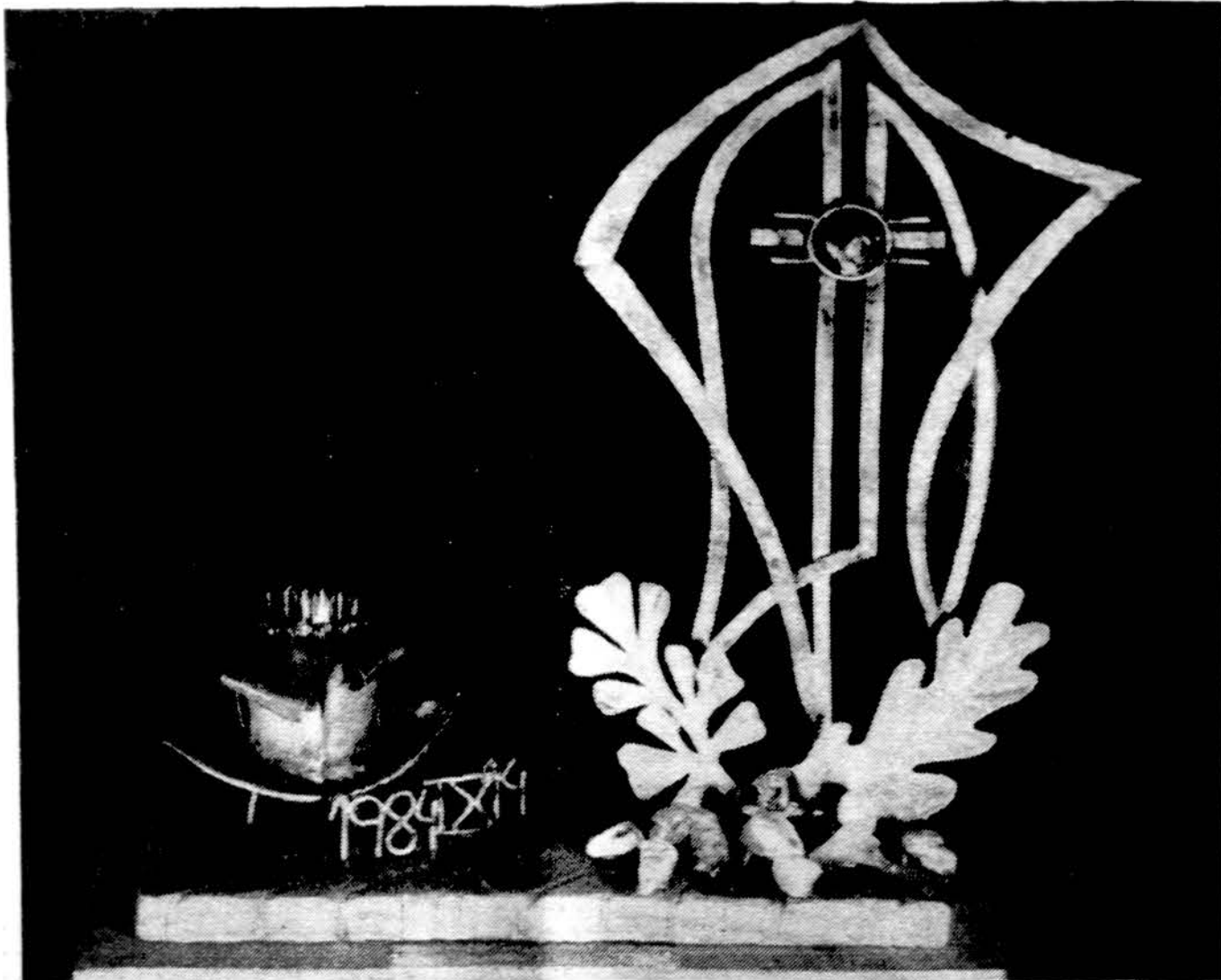
Dr. Antano Maceinos žodžiais: „Kristuje esama tiek pilnatvės ir šviesos, jog jokia plunksna nepajėgia jos paslapčių pilnai atskleisti ir jos visumos aprėpti“. Kad Kristaus pilnatvė ir šviesa bent iš dalies realizuotųsi, reikia žmogaus kaip tarpininko vykdytojo. Didžioji idėja „Visa atnaujinti Kristuje“ žmogaus turi būti suprasta, įsisąmoninta ir taip per sąmoningą žmogų realizuota gyvenime. Tam dideliu uždaviniui ateitininkija ir buvo pašaukta.

Savo veiklą ateitininkija stengėsi vykdyti tiek, kiek jai žmogiškai tas buvo įmanoma, dviem kryptim, ugdydama sąmoningas pilnutines asmenybes, ypatingu dėmesiu jaunimo tarpe, ir per sąmoningas asmenybes įpildindama Didžiąją Idėją lietuvių tautos gyvenime, jos kultūrinėje, socialinėje bei ūkinėje veikloje, bandydama įgyvendinti tarpusavį solidarumą, pilietinį džiunglės kūrą ir pusiausvyrą. Tiems uždaviniams pasiekti iš narių visada buvo laukiama asmeninės aukos bendriniam reikalams, buvo skatinama sugebėti bent kiek atsiskirti nuo vien savo asmeninių poreikių ir įgeidžių, buvo stekiamas sužadinti jautrumą artimo vargū bei sugebėjimą ateiti dalykiškai jam į pagalbą. Tad priklausymas ateitininkijos sąjūdžiui nebuvo vien malonus pasivaikščiojimas po vešų mityje dažnai turi vieną siauresnį ar platesnį tikslą, bet realaus gyvenimo eigoje išskyla nenumatytas sėkmės ar nesėkmės. Ir dažnai tvirtu pagrindu idėja, jeigu ji susilaukia pasiūlytųjų vykdytojų, laimi daugiau sėkmės negu ją iškeliant buvo tikėtasi.

Visi, kurie turėjome bent kokį ryšį su ateitininkijos veikla, bei visi, kurie jaučia, kad religinio, tautinio, socialinio idealų sintezė yra jų pasaulėžiūrinio išitikimo pagrindas, pasvarstykime savo vaidmenį tame nuostabiame epochiniame minties ir jos paskatintos veiklos vystymesi. Ar mes kiekvienas atliekame bent mažiausią uždavinį tam vystymuisi pataikinti? O gal kartais per savo neapdairumą ar lengvapėdišką sprendimą įsijungiamo į tarpą tų „statytojų“, kurie atmeta akmenį, kuris šiuo metu mūsų tautos gyvenime gali atlikti kertinio akmens vaidmenį.

Arteįjantis deimantinis ateitininkų veiklos minėjimas visiems yra proga asmeniui mastymui ir apsisprendimui nebūti tame svarbiame mūsų tautos idėjiniame vystymesi indiferentiniu pašalaičiu, bet aktyviai įsijungti į darbus, remiančius šį vertingą mūsų tautos dvasinį religinį pakilimą bei tvirtu pasaulėžiūrinio pagrindų stiprinimą sąmoningą tautinį atsparumą.

Arteįjantis deimantinis ateitininkų veiklos minėjimas visiems yra proga asmeniui mastymui ir apsisprendimui nebūti tame svarbiame mūsų tautos idėjiniame vystymesi indiferentiniu pašalaičiu, bet aktyviai įsijungti į darbus, remiančius šį vertingą mūsų tautos dvasinį religinį pakilimą bei tvirtu pasaulėžiūrinio pagrindų stiprinimą sąmoningą tautinį atsparumą.



Ateitininkų Federacijos dovana vyskupui Pauliui A. Baltakiui, kurią įteikė Jadvyga A. Damušienė ir Juozas Br. Laučka konsekracijos šv. Mišių metu Portland, Maine katedroje šio mėnesio 14 dieną.

Nuotr. Jono Kuprio

„ATEITIES“ JAUNIMO KONKURSO DUOMENYS

Sv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimo komiteto paprašyta, „Ateities“ žurnalo redakcija 1984 metų „Ateities“ Nr. 3 paskelbė jaunimui konkursą ir jam vykdyti taisykles. Rašiniams vertinti komisija sudaryta iš kun. Vytauto Bagdanavičiaus, dr. Romos Kuprienės ir Alinos Skrupskelienės.

Komisija vertino skyrium kiekvieną žanrą: poeziją, prozą ir straipsnius, atsižvelgdama į autoriaus amžių, subrendimą, pasiryžimą paieškoti idomesnės ir naujesnės medžiagos, sugebėjimą apipavidalinti ją įdomia forma ir išreikšti savo mintis aiškia, taisyklinga ir vaizdžia kalba.

1984 metų rugpjūčio 21 d. komisija balsų dauguma nutarė: Poezijos žanre I premiją — 150 dol. skirti „Pavojingai“.

II premiją — 80 dol. A. Pranskui. Prozos žanre skirti I premiją „Optiku“ — 150 dol. už „Divus adolescens“, ir taip pat I premiją — 150 dol. „Danguolės broliui“ už „1518“, II premiją — 80 dol. — „Juzei Šmožaiti“ už „Kaziukas“.

III premiją — 65 dol. „Aušrinei“ už „Prieš 500 metų“ ir taip pat III premiją 65 dol. „Kokosiniam riešutui“ už „Sv. Kazimieras ir jo reikšmė mums šiandien“, IV premiją 30 dol. „Gėlytei“ už „Sv. Kazimieras“.

Atidarius vokus paaiškėjo, kad „Pavojinga Plunksna“ yra Milda Palubinskaitė, „A. Pranskus“ — Vilius Lukas Dundzila, 21 m., „Optikas“ — Vėjas Liulevičius, 17 m., „Danguolės brolis“ — Gytis Liulevičius, 16 m., „Juzė Šmožaiti“ — Gracilda Reinytė, 27 m., „Taip pat Kazimieras“ — Paulius Bindokas, 15 m., „Zarija“ — Zivilė Tomkutė, 17 m., „Aušrinė“ — Vija Bublytė, 16 m., „Kokosinis riešutas“ — Snieguolė Zalatorė, 21 m., „Gėlytė“ — Vaiva Vaišnytė, 17 m.

Baigdama savo darbą, komisija reikią pasitenkinimą šio konkurso rezultatais ir linki visiems dalyviams sėkmės, ugdant savo talentus.

Komisijos vardu — Alina Skrupskelienė

P.S. Premijų mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis.

1984 metų rugsėjo 29 d., šeštadienį, Chicagoje, Ateitininkų namuose, įvyks AF Tarybos posėdis. Posėdžio pradžia 10 val. ryto ir pabaiga apie 5 val. po pietų.

Posėdžio metu Vyr. Ateitininkų Federacijos vad. dr. Kazys Pemkus, pateiks ateinančių metų veiklos planus bei pasidalins mintimis aktualiausias šiuo metu rūpestiais. Šių svarstybių metu turėtume išsamiai bei atvirai apmąstyti ateinančių sukurtinųjų metų veiklos paskirtį bei apimtį ir tuo pačiu, ateinančiais metais pramatytą kongresą.

Posėdžio eigoje taip pat paliesime šiuos klausimus: Ateitininkų spauda ir leidinių serija „Mūsų idėjos dabarties šviesoje“.

Jaunimo programų paruošimo vykdymas ir pasisakymai dėl jų krypties. Jaunųjų intelektualų židinių telkimas. Sąjungų pirmininkų (arba atstovų) pranešimai ir pageidavimai.

Visi AF Tarybos nariai yra kviečiami atvykti ir programos svarstymuose dalyvauti. Raštiški pasisakymai laukiami iš AF Tarybos narių negalintųjų dalyvauti šiame posėdyje.

Ta pačia proga kviečiu visus AF Tarybos narius išreikšti sugestijas bei pageidavimus AF Tarybos svarstybių sesijoms.

Juozas Polikaitis, AF Tarybos pirmininkas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
5540 S. Pulaski Road Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą.
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Dr. Peter T. Brazio ofisa perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446.
Jei neatilpėja, skambinti 374-8004
Prieima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIILIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prieima trečiadienį 2 iki 5 v.v.
Ketvirtadienį 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimus skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-30; antr. ir penkt. 10-12-1-6

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDEINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Kalba lietuviškai
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meskasko ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-3818 ir 476-3344
Res. 852-0889

Dr. Upenra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencijos ir kitų hormoninių negalavimų
2454 W. 71 St., Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGIJA
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Už laisvę esi skolingas

ATIDUOK DUOKLĘ SPAUDAI

Su atostogų pabaiga apimsta gyvenimas, žmonės daugiau prisilaiko namų, ilgais rudens ir žiemos vakarais žmogaus siela nerimsta, reikalauja dvasinio peno, laikraščio ar knygos. Ne vien gyvenamojo krašto kalba, bet ir lietuviškos spaudos. Jei kas mano kitaip, kad jis yra tiek išprusęs, išmokęs vietinės kalbos, kad jam lietuvių kalba laikraščiai ar knygos nereikalingos, tegul susigėsta. Taip nepasakys tikras inteligentas, sąžiningas, kultūringas žmogus.

Kalbant apie laikraštį ar žurnalą, visi gerai matome, kad jų tiražas mažėja, nes mažėja ir ateivių skaitytųjų eilės. Taip yra ne vien su lietuvišiais. Taip buvo ir bus visada, kad imigrantai svetimoje žemėje, kaip druska tirpsta. Tik vieni greičiau, kiti lėčiau. Netirpsta arba labai lėtai tirpsta tie imigrantai, kurie turi labai skirtingą kultūros lygį ir nesugeba įsijungti į vietinę kultūrą, užsidaro savo kiauštelį. Didžiųjų tautų emigrantai, imigrantai ir šia šali, nėra suinteresuoti savo tautos pratęsimu, jie stengiasi kaip tik greičiau įsilieti, pasisavinti naują pasaulio ir kalbą ir papročius. Mažųjų tautų, tokių kaip mes, greitas sutirpimas reiškia tautos savižudybę, žinant, kaip ten likusius krašte taip pat norima greit nautautinti, surusinti. Taigi, ar dar yra kam neašiku, kokius didelius, bet garbingus pareigovinius esame išsinešę išlaikyti gražų lietuvišką žodį tuo metu, kai šimtai tūkstančių mūsų brolių už tą žodį kenčia kalėjimus, koncentracijos stovyklas ir kitokius persekiojimus. Mūsų pareiga tokia nesunkiai paremti, išlaikyti savo negausią spaudą, ją prumeruoti ir skaityti.

Kas būtų, jei nebūtų lietuviškos spaudos? Kas painformuotų apie susirinkimus, suvažiavimus, kongresus, jei nebūtų, sakysim, Chicagojo Draugo, New Yorke Darbininko, Clevelande Dirvos, Toronte Tėviškės žiburių, Montrealy Nepriklausomos Lietuvos? Būtų tušcia ir nyku. Maži parapišiai biuleteniai? Mes neturėtumėm jokių ryšių su kitom lietuviškom kolonijom, jos neturėtų kur pribilti apie savo egzistenciją; pagaliau kiekvienam įdomu ir reikia žinoti, kaip gyvena ir dirba, kovoja mūsų broliai Lietuvoje. Kas apie juos kalbėtų? Jie rizikuoja savo laisve ir galva, spausdina pogrindy laikraščius, knygas tik tam, kad tie leidiniai pasiektų mus ir mes galėtumėm plačiai išskelti jų kančias, vargas. Mes turime kalbėti už negalintį kalbėti, šelbėti pasauliui tiesą. Nesakykime, kad tas jų, iš anapus geležinės uždangos, šauksmas nepasiekia ausų ir galingųjų. Yra kas domisi, registruoja ir ką etninė spauda rašo. Pagaliau ir tie patys saugumo žmonės, vykdomyjų komitetų nariai ar mokytojai, kurie engia savo brolius lietuvius ar jų vaikus, žinodami, kad apie jų darbelius žino ir pasaulis kiek privengia šokinėti apie okupanto stabą.

Mažėja skaitytojų, didėja vargas tiems, kurie tą spaudą nori išlaikyti ir leidi. Našta kasmet vis didesnė užkarama ant tų, kurie aukoja savo išteklius, energiją, sveikatą. Ant tų pačių leidėjų — marjonų, jėzuitų, pranciškonų, Putnamo seelių ir kitų tam reikalui susiorganizavusių būrelių. Ar laikraščio, žurnalo išsilaikymas nėra pareiga mūsų visų, kurie turime

lietuviškas šaknis? Ar nėra pareiga ir organizuoti viena daugių klubų, LB apylinkių ir kitų ratelių pasirūpinti, kad jų aplinkoje neliktų nė vienos lietuviškos šeimos be lietuviško laikraščio, žurnalo? Buvo gerų pavyzdžių, kaip mūsų jaunimas pasiskirstęs lankė kiekvieną namą ir rinko, surinko pinigų kongresui, šokių šventėms ir kitiems naudingiems tikslams. Galima taip parinkti, patikrinti, kiek kuriam name yra ir lietuviškos spaudos, priimti prumeruotą. Tai nėra naujas išradimas, taip daro kitos tautybės; pagaliau turime ir lietuviškų pavyzdžių. Gal prieš kokius 25 metus dailininkas J. Pautienius su maža dukryte vieną vasarą vaikščiojo pas Cicero lietuvius, iš namų į namus, nešiojo didelį maišą knygų ir laikraščių ir juos platino. Taip, tai buvo šių laikų knygnešys. Ar daug tokių turėjome?

„Laikraščiai neįdomūs, žinioms pasenusios“ — toks būna kartais atsakymas. Taip, lietuviškas laikraštis negali konkuruoti su radijo ar televizija, negali nei su amerikietišku laikraščiu, kurio kelios laidos išina ta pačia diena. Bet ne čia esmė. Lietuviškam gali rasti pasaulinių žinių santrauką, kas svarbiausia ir naudingiausia žinoti ir kas nenustoją vertės ir po kelių dienų. „Neįdomūs, neturi gerų bendradarbių“ — Taip, seni bendradarbiai miršta, kaip miršta ir skaitytojai, naujų labai nedaug užauga, arba lietuvių kalbos mokėjimas jų nepakankamas, ir jie nedrįsta ar nenori lietuviškojo spaudoje bendradarbiauti. Visuomenė, skaitytojai, duokite bendradarbių, juos užauginkite, spauda priims išskėtom rankom. Tik nepriekaištaukite, kad kažkas kitas tai turėjo padaryti ir nepadare. Kalbėti ir kritikuoti labai lengva.

„Laiku nepristato, negaunu kartais visą savaitę“ — tokių priekaištų ypač daug susilaukia laikraščių administracijos tarnautojai. Tai neteisingi kaltinimai. Laikraščiai stengiasi kaip tik laiku atiduoti paštams, suskirstyti zonomis, kitus nurodymus išpildyti, bet pašto tarnautojų sutvarkyti joks laikraštis negali. Skundų skundai guli Amerikos ir Kanados paštuose prieš tokią kartais etninių laikraščių diskriminaciją. Skaitytojai turėtų būti kantresni, suprasti, kad čia laikraštis bejėgis, ypač nekaltos tos moteriškos, kurios atsiliepa telefonu ir turi išklausti piktų žodžių virtynę, kad neataskingi pašto bendradarbiai jo laikraštį numetė. Reikia truputį didesnio supratimo ir kooperavimo.

To viso išvada būtų: kiekviena lietuviška šeima turėtų skaityti vieną lietuvišką dienraštį, bent vieną savaitraštį, bent vieną žurnalą; kiekviena šeima, kurioje yra mažų vaikų, skaito Eglutę, jei yra paaugusių ar mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunimo, prumeruotą arba Ateitį, arba Skautų aidą arba ir abu; kiekvienais metais vienas mėnuo skelbiamas spaudos platinimo mėnesiu, ir organizuotai „patikrinamos“ visos lietuviškos šeimos, paraginamos užsisakyti bent porą ar trejetą laikraščių.

Jei tai padarysim, nesijausim skolingi, būsim atidavę mažytę duoklę lietuviškam reikalui, kaip atsidėkojimą laimingam likimui, kad mus neištiko tai, kas išitiko kitus mūsų brolius tėvynėje.

AKADEMINIAM SKAUTŲ SAJŪDŽIUI ŠEŠIASDEŠIMTS

1924 m. spalio 16 d., tai yra prieš šešiasdešimt metų, Lietuvos universiteto rektorius prof. V. Čepinskis, patenkdamas 16 studentų prašymą, leido nepriklausomai Lietuvos universitete įsteigti naują studentišką organizaciją: Studentų Skautų draugiją, dabartinio Akademinijo Skautų sąjūdžio pradininkę.

Kai 1924 m. rugsėjo mėn., tuoj po imatrikuliacijos, keli kauniškiai skautai fukse (t.y. „freshmanai“), susirinkę universiteto pirmųjų rūmų (prie Mickevičiaus g-vės) vienoje auditorijoje pradėjo tartis suorganizuoti studentų skautų vienetą, ne tik neturėjome supratimo, kaip tas studentiškas vienetas turės atrodyti, kad jame galėtumėm testuoti savo skautavimą, bet ir iš niekur negalėjome apie tai gauti kokių pamokymų, nes tas mūsų sumanymas visame skautų sąjūdyje buvo toks pirmutinis (daugiau ar mažiau pasisekęs) sumanymas. Lietuvos Skautų sąjungos organizacija tada toks vienetas nebuvo numatytas. Pačiame skautų sąjūdyje apie suaugusių skautavimą dar nebuvo kalbos, o juo labiau apie kvalifikuotas elitines suaugusių žmonių grupės veiklą ir gyvenimą, vadovaujantis skautybės principais, apie akademiko skauto idėjos ir tipo susiformavimą.

Studentiškos skautiškos veiklos tikslai su laiku išryškėjo kaip tvirtas noras laikyti skautiškos savitvardos, blaivumo, draugiškumo ir tolerancijos dėsnį, religingumo, apolitiškumo, bet draugiškos, sąmoningos Lietuvos patriotiškumo, skautybės idėją panaudojant, kaip pedagoginę auklėjimo bei saviauklos sistemą, taikomą akademiko skauto kasdieniame gyvenime.

1924 metais mes negalvojom apie tai, kas iš to sumanymo bus po 60 metų. Tačiau šiandieną pakartotinai galima pasakyti, kad studento skauto idėja atitiko lietuvių skauto-skautės, tada atėjusių studijuoti į universitetą, galvojimą, nes per pirmus šešiasdešimt metų Akademinijo Skautų sąjūdžio eiles perėjo apie du tūkstančius abiejų lyčių jaunuolių, kurie, veikdami sąjūdyje, baigė universitetinius mokslus ir davė didelį įnašą lietuvių tautos laimėjimų lobynui.

1924 metais mes nenuvokėme, kas gi mūsų gyvenime turi turėti didesnį reikšmę — studento (šiandienine terminologija kalbant, — akademiko) ar skauto sąvokos. Šiandieną po šešiasdešimties metų irgi pakartotinai galima pasakyti, kad, analizuojant suaugu-

J. DAINAUSKAS

sio žmogaus skautavimo idėją bei problemas, vis labiau darėsi aišku, kad Akademiniame Skautų sąjūdyje skautiškas tėra tik priemonė mūsų akademiškumo savitai formai išryškėti, pasireikšti. Skautiškoji ideologija sąlygoja Akademinijo Skautų sąjūdžio nario mintijimą, bet esmėje akademikas skautas savo sąjūdžio veikloje visų pirma yra akademikas, kurį Korp! Vytis ar ASD spalvis ir įžodis riša visam gyvenimui. 1924 metais pasirinktas Studentų Skautų draugovės šūkis Ad Meliorem — siekti geresnio, aukštesnio, stengiantis viską atlikti kuo geriau, ir šiandieną yra Akademinijo Skautų sąjūdžio bei to narių veiklos kelrodis. Tame sūkyje glūdi vienas būdingiausių akademinės skautijos idėjos bruožų, primenantis savo nariams, kad būtina niekad nenusiimti mokyti ir niekad nebijoti ko nors naujo išmokyti savo gyvenime.

Po kelerių (ypač 1928-1931) metų organizacinės ir ideologinės krizės, persitvarkymų, įvairių veiklos formų išbandymo, vieton Studentų Skautų draugovės atsidarė, Studenčių Skautų draugovė ir Korp! Vytis net gana greitai sutvirtėjo ir Lietuvos universiteto gyvenime įgavo didelį autoritetą. Universiteto studentų atstovybės priešakyje buvo Korp! Vytis atstovas. Beveik pusė studentų skautų, baigusiu Lietuvos universitetą, buvo įsijungę ir profesoriavimo ir mokslinį darbą. Buvo siekta savo tėvynę palikti kuo daugiau išliekamų

vertybių. Išėjimoje pastebima ta pati tendencija. Daug ASS narių, baigę mokslus, dirba universitetuose, mokslo institucijose. Lietuvių Skautų sąjungoje akademikų skautų dalyvavimas nuolat didėja.

Akademikų Skautų vienetas Vydūno Jaunimo fondas 1952-1983 metais savo paskolomis ir kalėdinių atvirukų parengimu, platinimu, iš nieko negavus jokios paramos ir be jokių apmokymų pareigūnų, sugebėjo padaryti 256,773.22 dol. pajamų ir 232,495.73 dol. išlaidų apyvartą. Iš tos apyvartos matyti, kad gražinamoms paskoloms buvo išduota 116,663 dol., o lituanistinėms stipendijoms, premijoms ir negražinamoms pašalpoms 32,052.25 dol. Akademines skautijos leidyklą, pradžioje keliolikai filisterių sumetus po šimtine, taip pat be jokių apmokymų pareigūnų 1971-1984 metais išleido 26 knygas, apimantias iš viso 7,876 pusl. Neabejotina, kad akademiko skauto idėja suserndu Lietuvoje, o tai įgalino Korp! Vytis ir Studenčių Skautų draugovės narius, kas, kūrė ir atsidūrusius svetimoje žemėje, išlaikytus įvairiose Vokietijos okupacines zonos, įvairiose stovyklose, labai greitai susiburti pradžioje į lokalinius akademikų skautų vienetus ir gana greitai susijungti į vieną organizaciją, dabar turinčią Akademinijo Skautų sąjūdžio vardą. Pagarba priklausio tiems ASS nariams, kurie 1940-1944 m. Lietuvoje po grindyje tęsė 1924 m. draugovės pradėtą darbą, ir tiems, kurie tą darbą pasiėmė test, atsidūrę išeivijoje, dar berūskant gruvėsiams bombų išpalkiti kuo daugiau išliekamų

Rimties valandėlei

PASLAPTINGASIS DVASIOS PASAULIS

Katalikiškoji antropologija žmogų ima kaip religinę ir moralinę būtybę ir dėl to pabrėžia jo dvasiškumą ir nemirtingumą. Ką šiuo klausimu sako mokslas ir filosofinė psichologija?

Jau senovės graikai svarstė šią problemą. Pagal Platoną, gyvenusį apie 400 m. prieš Kristų, siela yra nemirtinga ir ji sudaro tikrąjį žmogų, bet yra uždaryta kūne, tarsi kalėjime. Aristotelis IV amžiuje prieš Kristų mokė, kad žmogus yra būtybė sudėta iš kūno ir sielos, o siela yra kūno forma.

Šventojo Rašto žmogaus supratimas yra ne filosofiškas, bet teologinis arba religinis — moralinis. Šv. Rašto sodo žmogaus silpnumą ir nepakankamumą, sielą ir dvasią nėra sudėtinės žmogaus būtybės dalys, o vien tik atskiri požūriai, pagal kuriuos žmogus yra imamas.

deminio Skautų sąjūdžio organą — žurnalą „Mūsų Vytį“ (iki šiol einantį), sudarė apmatus Akademiniam Skautų sąjūdyje paplįsti po visą pasaulį, — ten, kur tik atsirado lietuvių skautų studijų vietos universitetuose.

Akademiniame Skautų sąjūdyje baigusiujų aukštąjį mokslą narių — filisterių skaičius nuolat didėja ir, kol sąjūdis bus gyvas, vis didės, bet vyresnieji broliai ir seserys drauge su studijuojančiais Korp! Vytis ir ASD nariais, narėmis gyvena ASS gyvenimu, sudaro vientisą ASS šeimą, kuri ir šiandieną vadovaujasi 1924 metais priimtu savo šūkiu Ad Meliorem!

Senasis Testamentas, išskyrus vėliausias jo knygas, nesiskiria žmogui tam tikros vietos anapus. Nors izraelitai tikėjo, kad su mirtimi žmogus neišnyksta, o tik egzistuoja po mirties „mirusiųjų karalystėje“, vadinamam Šeol, tačiau sielą nelaikė nemedžiaginiu ir nemirtingu principu. Vien tik Išminties knygoje, parašytoje II amžiuje prieš Kristų, kalbama apie sielos gyvenimą be kūno. O pagal Naujojo Testamento mokslą ištisas žmogus — su siela ir kūnu yra skirtas amžinajam išganymui.

Dažnai krikščionių teologai neatkreipia dėmesio, kad žmogaus kūnas, kaip Dievo kūrinys, yra savyje geras ir per sakramentus tampa „Šventosios Dvasios buveine“ (I Kor. 6,19). Krikščionys atmetė gnostikų ir manichejų pažiūrą į kūną, kurį jie laikė sielos priešu, tačiau per daug laikėsi šūkiu „Gelbėk savo sielą“. Tiesa, Mato (16,26) ir Morkaus (8,36) Evangelijose Kristaus žodžiai „Ką padės žmogui, jei jis visą pasaulį laimės, bet savo sielą praradęs“ šiandien naujose Šv. Rašto vertimuose žodis „siela“ vertiama į „gyvybę“, kas reiškia ne vien sielą, bet visą žmogų. Luko Evangelijoje (9,25) labai aiškiai pasakyta: „Kokia būtų nauda, jei žmogus laimėtų visą pasaulį, o save praradęs ar sau pakenkęs? Taigi ne vien sielą, bet visą save.“

Turtuolis, kuris neturėjo vargšų meilės, patekęs į kančių vietą, kalba ne apie savo sielą, bet apie save patį. Tai gi mums taip žinomas ir savas išsireiškimas „gelbėti savo nemirtingą sielą“ — nėra parentas nei Šv. Raštu, nei tradicija, o daugiau atitinkas graikų filosofijos mentalitetą.

Religinėje ir filosofinėje graikų tradicijoje, dar daug amžių prieš Kristų, buvo daug teorijų apie sielos išlikimą po kūno mirties. Tačiau, kai šv. Paulius Atėnų Areopage ėmė kalbėti apie mirusiųjų prisikėlimą, atėniečiai jo nesuprato ir nuo jo nusikreipė (Cfr. Apd.17,32), nes jie kūnų prisikėlimą suprato, kaip lavonų atgijimą, ko šv. Paulius tikriausiai neskelbė. Evangelija skelbiama graikiškojo pasaulio sampratoje ir pamažu įsigalintis įsitikinimas, kad pasaulio pabaiga dar nėra artima, taigi nėra nė vilties, kad Kristus greitai ateis pasaulio teisti, suformavo tikėjimą į galutinį visų prisikėlimą pasaulio pabaigoje, kur bus apsprauti visų žmonių, jau drauge ir su kūnais, o ne tik sielų, amžinasis likimas.

J.V.



Pasaulio liet. kat. kongrese Toronte rugsėjo 2 d. kalba Toronto arkivyskupas kard. G.E. Carteris, šalia jo — kun. A. Simanavičius, peticiją įteikusių R. Rudaitytė ir R. Girduškaitė. Peticija

buvo skirta kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus išlaisvinimo iš Sovietų kalėjimo reikalui. Nuotr. St. Dabkauskas

SU PALAPINE Į NEW ORLEANS

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

11 Apžiūrėję dvarnamį, turėjome truputį laiko apžiūrėti dvaro kapines, o po to rinktis užkandžiams. Užsisakant bilietus ekskursijai, žinojome, kad gausime tipiškus „cajun“ pietus, tačiau gavome tipiškus dvaro darbymetio pietus ir (oh, oh!) labai ne lietuviškam gomuriui. Virti ryžiai (be prieskonių), ant kurių buvo užpilta tušintų pupelių (be prieskonių), gabalukas duonos (jau atsalsę), šaltos arbatos puodelis (plastikinis), dešrelė (pusė bėdos) ir ant stalo jau išstatytas dubenėlis salotų (popierinis). Netikiai, kad dvarponiai taip valgytų! O gal...

Už pusvalandžio privažiavome kitą dvarą. Šis buvo didesnis ir dar mandriau įrengtas. Prieš kiek metų šį apieštą namą (už 370,000) užpirkė vieni turistai iš New Orleans ir atidavė suinteresuotai grupei restauruoti. Pati gidė buvo šios grupės narė ir pasakojo, kad, prieš pradėdant bet ką tvarkyti, pirmiausia visas lubas ir sienas reikėjo stipriomis ugniagesių šliaukėmis nuplauti, tiek buvo visko čia prisirinkę. Tačiau atliktu darbu tikrai galima žavė-

tis: namas apstatytas autentiškais baldais, valgomajame ant stalo paauskuotas indų servizas iš Bavarijos (peilių ar šakutių nededama, nes turistai pasiima už suvenyrą), ant sienų iškabinta buvusių savininkų nuotraukos ir portretai. Šiame name buvo ir šokių salė.

Antrame aukšte, miegamuosiuose išdėti ir tų laikų rūbai. Gidė papasakojo, kaip per Kalėdas atvykdavo Kalėdų senelis laivu. Jam kelią pašvietė visi prie savo prielaukų sukurdamo lauzus ir vakare būdavo tikrai įstabus vaizdas, o vaikai nerimaudami laukdavo, kad juos senelis aplankys. Baigus turą, vienas turistas jos užklauso, iš kur ji taip detališkai viską žino, pvz. kuriais metais kas pristatyta, kada elektra buvo įvesta ir t.t. Atsakė: „Čia mano namai, aš čia gimiau“. Turint dar laiko, galėjome namą iš lauko apžiūrėti, taip pat ir kitus pastatus. Vienas iš jų buvo čia atvežtas sukant filmą „A woman called Moses“. Dabar šis namas vartojamas vasaros muzikos festivaliams.

Apėjus pastatus, užsakau į virtuvę, kuri buvo restauruota, nors neįtraukta ir pagrindinį namo maršrutą. Čia gidė keliems aiškino, kiek buvo nuvertintas vergų darbas. Jie namą ne tik pastatė, bet ir visus meistriskus darbus atliko, pvz. karmyzę ir laiptų tureklų išdrožinėjimą. Kalbėjo labai emociškai ir prasitarė, kad su pirmaisiais savininkais čia atvyko ir jos prosenelė vergė. Detališką namo istoriją sužinojo iš savo močiutės ir mamos, kurios čia

gimė ir augo. Susidomėję nenorim skubėti, tačiau jau kelias valandas vėluojame pagal nustatytą maršrutą, tad laikas grįžti. Autobuse gidė atkreipė dėmesį į aplink augantį bambuką. Jos žinios, tai buvo naudojama tik meškerėms gaminti arba rykštėms. Toliau važiuojant, kelią supo lūnai, kuriuose augo vandeniniai kedrai.

„ANT SMĖLĖTO MANO KAPO...“

[važiavus į miestą, gidė pastebėjo, kad greit pravaziuosime kvartale, vadinamą „mirusiųjų miestu“. Čia viena prie kitos yra trejos didžiulės kapinės. Vienos iš jų skirtingos, nes anksčiau tai buvo privatus klubas, kuriame nariai susirinkdavo arklų lenktynių pažiūrėti. Vienas pilietis užsirūstino, nes jo į klubą nepriėmė ir prisiekė šią vietą nupirkti ir kapinėms paversti. Taip ir padarė, o kapus sustatė rato forma, sekant anksčiau buvusių arklų lenktyniavimo taką.

Kadangi žemė nepastovi, prieš įvedant modernią nusausinimą, nebuvo galima mirusiųjų laidoti po žeme, nes savaite po pakasynų karstas atsiduria virš žemės. Taip pat tomis dienomis pagal kat. Bažnyčios potvarkį, nebuvo galima kūno sudeginti.

(Bus daugiau)

VYSK. P. BALTAKIO KOSEKRACIJA

Rugsėjo 14 dieną ilgą laiką pasiliks atmintina ne tik Portlando miestui, bet taip pat ir visai Maine valstijai. Portland, Maine, katedroje rugsėjo 14 d. vyko vysk. Pauliaus Antano Baltakio kosekracija. Kaip žmonės kalbėjo, tokių gražių iškilnių katedroje dar nebuvo. Į katedrą žmonės netilpo. Kosekracinėse Mišiose dalyvavo, įskaitant ir naują vyskupą, 22 vyskupai ir daugiau kaip 150 kunigų. Pagrindines kosekracijos apeigas atliko pranciškonų apygabos atliko pranciškonų Jungtinės Amerikos Valstybės arkivysk. Pijus Laghi drauge su vysk. V. Brizgiu ir Portlando diecezijos ordinaru C. O'Leary. Kosekravimo apeigose ir Mišiose dalyvavo dar du lietuviai vyskupai: arkivysk. Ch. Salatka ir vysk. A. Deksnys.

Pagrindinės Mišių dalys buvo atliktos anglų kalboje, bet giesmės buvo giedamos lotynų ir lietuvių kalbomis. Dalyvavo du chorai — vienas Portlando diecezijos ir kitas Brocktono Šv. Kazimiero parapijos. Prieš pradėdamas Mišias katedroje lietuviškasis choras giedojo net 13 lietuviškų giesmių, dalyvaujant solistams Vaclovui Verikaitiui ir Algijai Simanavičiui. Buvo tai gražus prelūdas žmonių nuveiktumui iškilmingoms Mišioms ir nepaprastoms apeigoms. Mišiose buvo net šeši apeigų tvarkytojai. Mišių skaitymus atliko A. Vainius ir B. Avizaitė. Gintė Damušytė komentavo nešamųjų aukų religinę ir tautinę prasmę.

Kosekravimo apeigos prasidėjo po Evangelijos himno „Šv. Dvasių (Veni Creator Spiritus)“. Paskui sekė popiežiaus Jono Pauliaus II laiško skaitymas (anglų kalba) ir arkiv. P. Laghi kalba — homilija. Arkivyskupas pasakė keletą sakinių lietuviškai. Ištarimas buvo aiškus ir gražus. Tą jo sveikinimą žmonės su džiaugsmu ir triukšmingu plojimu priėmė. Po Visų Šventųjų litanijos buvo rankų uždėjimas. Visi vyskupai naujai paskirtajam būti vyskupui kiekvienas uždėjo rankas ir kalbėjo kosekracijos maldą. Paskui sekė galvos aliejais patepimas. Šią apeigą atliko pagrindinis kosekratorius arkiv. P. Laghi. Po įteikimo evangelijų knygos, žiedo, mitros ir pastoralo ėjo koncelebracinės šv. Mišios.

Apeigoms prasidedant išėjo pasveikinti žmonių diecezijos ordinaras, vysk. O'Leary. Jis

graziausiai ir nuoširdžiai sveikino naują vyskupą, visus arkivyskopus ir vyskopus, kunigus, seses ir visus žmones. Bet kai pradėjo sveikinti, kaip skaityti iš rašto lietuviškai, tai buvo dar gražiau — nežinia, ką jis kalbėjo ir kaip kalbėjo. Žodžiai lietuviški, bet angliškai ištariami. Bet visa tai žmonėms patiko.

Padėkos žodį naujasis vyskupas tarė angliškai ir lietuviškai. Jis suminėjo šiuo laikų keletą moralinių klausimų, Lietuvos religinę būklę, vyskupo pareigų atsakingumą. Apeigos katedroje užbaigtos giesme „Marija, Marija“.

Kaip pats vysk. P. Baltakis kalbėjo, niekas nesitikėjo, kad iškilnėse tiek daug žmonių dalyvaus. Daugumas suvažiojo į Portlandą autobusais. Iš Toronto buvo net du autobusai, nors tuo metu Kana-
dai lankėsi Šv. Tėvas.

Priėmimas po iškilnių buvo suruoštas Kennebunkporte prie pranciškonų vienuolyno. Tūkstančiui svečių buvo paruošta didžiulė palapinė. Vaisės prasidėjo penktą val. Renginiui vadovavo dr. J. Stukas. Dr. K. Bobelis sveikino naują vyskupą Vliko vardu, V. Kamantas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu. Loreta Stukienė sveikino ir linkėjo visokeriopos sėkmės Lietuvos Vyčių vardu. Skautams atstovavo ir sveikino J. Jukabauskas. J. Laučka vardu Ateitininkų federacijai ir jos vardu naują vyskupą sveikino Kanados Liet. Bendruomenėi atstovavo V. Bireta ir taip pat tarė trumpą sveikinimo žodį. Ne visi gavo progos viešai vysk. P. Baltakį pasveikinti. Sveikintojams buvo duota ne daugiau kaip trys minutės. Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu sveikino ir linkėjimus vysk. P. Baltakii išreiškė dr. St. Bačkis. Sveikintimus ir linkėjimus išreiškė taip pat mūsų lietuvių vyskupai — arkiv. Ch. Salatka, vysk. V. Brizgis ir vysk. A. Deksnys.

Jau buvo vėlyvas vakaras, kai vysk. P. Baltakis trumpai, bet nuoširdžiai padėjo ir pakvietė svečius vėžių pietums rytojaus dieną. Iš toliau atvažiuojant pasiliko viešbučiuose, bet daug kas atostogų namuose. Diena buvo nepaprastai graži. Taigi ir svečiai naujam vyskupui linkėjo giedros nuotaikos jo naujame gyvenime ir sėkmingos darbuotės visų mūsų labui.

Kai buvo vėlyvas vakaras, kai vysk. P. Baltakis trumpai, bet nuoširdžiai padėjo ir pakvietė svečius vėžių pietums rytojaus dieną. Iš toliau atvažiuojant pasiliko viešbučiuose, bet daug kas atostogų namuose. Diena buvo nepaprastai graži. Taigi ir svečiai naujam vyskupui linkėjo giedros nuotaikos jo naujame gyvenime ir sėkmingos darbuotės visų mūsų labui.

Kai buvo vėlyvas vakaras, kai vysk. P. Baltakis trumpai, bet nuoširdžiai padėjo ir pakvietė svečius vėžių pietums rytojaus dieną. Iš toliau atvažiuojant pasiliko viešbučiuose, bet daug kas atostogų namuose. Diena buvo nepaprastai graži. Taigi ir svečiai naujam vyskupui linkėjo giedros nuotaikos jo naujame gyvenime ir sėkmingos darbuotės visų mūsų labui.

Kai buvo vėlyvas vakaras, kai vysk. P. Baltakis trumpai, bet nuoširdžiai padėjo ir pakvietė svečius vėžių pietums rytojaus dieną. Iš toliau atvažiuojant pasiliko viešbučiuose, bet daug kas atostogų namuose. Diena buvo nepaprastai graži. Taigi ir svečiai naujam vyskupui linkėjo giedros nuotaikos jo naujame gyvenime ir sėkmingos darbuotės visų mūsų labui.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

PO „DUX MAGNUS“

Rugsėjo 1 ir 2 dienomis Toronte vykęs Pasaulio lietuvių katalikų kongresas susilaukė nemažo lietuvių dėmesio. Jo taip pat neaplenkė didieji Toronto dienraščiai ir vietos televizija, atkreipė dėmesį į operos „Dux Magnus“ pasaulinę premjerą, šv. Mykolo katedrą ir Mišiose dalyvavusių Toronto kardinolą E. Carterį.

Kongreso renginiuose dalyvavusių skaičiai, žinoma, nesiekė dešimties tūkstančių, kaip Pasaulio lietuvių dienos, didžiosios Dainų ir Tautinių šokių šventės. Tačiau šeštadienio ryto akademiniame dalyje, kurios centras buvo prof. P. Rabikausko ir dr. J. Girniaus paskaitos su vėliava vykusiu jaunimo simpoziumu, dalyvavo apie 600. Sekmadienio Mišiose Šv. Mykolo katedroje sėdimų vietų toli gražu neuzteko, nes į Mišias susirinko apie du tūkstančiai lietuvių. Sekmadienio vakare kongreso baigiamajam bankete dalyvavo netoli tūkstančio žmonių, užsimekęs po 25 dol. už bilietą ir už tai gavusių daug skanesnį bei sotesnį maistą, negu panašiuose banketuose Washingtone,

senienų, paimtų iš jo rinkinių. Bus galima matyti originalią Lietuvos Didžiosios kunigaikštijos kario kepurę su didžiuliu (18 x 18 cm) Lietuvos vyčiu, 1792 m. D.L.K. ordinu „Virtuti milietari“ (taip pat su Vyčiu), rinkinėlį retų lietuviškų medalių, įvairių kitų senienų. Bus pateikti žiūrovams ir dabartinės lietuvių pogrindžio spaudos originalai. Taip pat originalūs „Aušros“, „Varpo“, „Tėvynės sargo“ ir daugelio kitų senų draudžiamosio meto laikraščių pavyzdžiai.

Moksleiviams ir suaugusiems gal bus įdomu pamatyti, kaip atrodo nepriklausomos Lietuvos kario palaidinė ir kepurė. Bus ir didesnis nepr. Lietuvos medalių rinkinys

„LIETUVOS BAŽNYČIŲ“ KNYGŲ SUTIKTUVĖS

Per abidvi savaitgalio dienas (šeštadienį ir sekmadienį) parodos lankytojai galės įsigyti jau išėjusias „Lietuvos bažnyčių“ knygas ir užsisakyti likusias, kurios bus netrukus išleistos. Suinteresuotieji galės gauti ir autorius autografus. Rengėjai jau anksčiau pasirūpino užsakyti reikiamą knygų kiekį. Jos jau pasiekė Los Angeles.

Taigi visi losangeliečiai ir apylinkės lietuviai kviečiami į minėtus renginius atvykti, pabendrauti savo tarpe, pasigrožėti kultūrinėmis vertybėmis, susipažinti su svečiu iš Chicago — Bažnyčių knygų autorium.

Koresp.

Nuotr. St. Dabkaus

Clevelande ar Chicagoje. Šalia to Lietuvai laisvės trokštantys buvo dvasiniai pasotinti trijų kanadiečių — federacines, Ontario provincijos ir Toronto miesto valdžios atstovų kalbą.

Tačiau, kaip atrodo, dviejų kongreso dienų laikotarpiu patį didžiausią žiūrovų skaičių sutraukė K. Bradūno — D. Lapinsko operos „Dux Magnus“ pasaulinė premjera. Jos du spektaklius stebėjo daugiau negu du tūkstančiai žiūrovų. Jei paklaustumė, koks procentas žiūrovų spektaklius stebėjo iki galo, sunku būtų atsakyti, nes ir sekmadienio spektaklyje, antram veiksmui pasibaigus, jau matėsi nemažai tuščių vietų.

Kodėl naujoji kazimierinė opera atkreipė tokią platų žiūrovų dėmesį? Į tai gal taikliausiai atsako straipsnis, paskelbtas „Drauge“ 1984.VIII.24 nr., taigi dar prieš operos premjerą. Štai to straipsnio ištrauka: „Tai bene pirmas toks įvykis mūsų kultūros ir mūsų muzikinio gyvenimo raidoje, kai, švenčiant istorinį jubiliejų, užsakoma tos temos opera ir tuojau pat įkūnijama premjeriniais spektakliais...“ Dar prieš tai dienraštis „Draugas“ 1984.VIII.14 nr. paskelbė kitą straipsnį, kuriame buvo teigiama: „Dr. J. Sungaila (kongreso rengėjų pirmininkas — DH), operos libretą skaitęs ir daugelį kartų kūrinio muzikines repetičijas lankęs, drąsiai tvirtina, kad „Dux Magnus“ visiems žiūrovams, ar bent daugumai, tikrai patiks...“

Todėl nenustabu, kad po tokios reklamos susidomėjimas opera buvo entuziastiškas. Kai penktadienio popietę nuvykau į teatrą pasižiūrėti operos generalinės repetičijos, nuolatos dirigento D. Lapinsko pertraukiamos (smagu, kad dirigentas siekė vis didesnę tobulybę), dr. J. Sungaila buvo susijaudinęs, nes šeštadienio rytą reikės dar naujos, papildomos repetičijos ir kartą susidarys naujos išlaidos. Ir labai gerai padariau, kad sau ir žmonai premjerinius bilietus pakeičiau į sekmadienį. Ta proga galėjom dalyvauti šeštadienio vakare vienoje

viešbučio salių įvykusioje smagioje jaunimo vakaronėje kongreso proga su maždaug trimis šimtais dalyvių, kurios metu jaunimas atliko spalvingą programą.

Tuo tarpu sekmadienio rytą jau gaudžiau žinias bei nuomones apie vakaryktę „Dux Magnus“ pasaulinę premjerą. Išskyrus čikagiškę Aldoną Prapuolenytę, kiti operą malė, net lygino su žeme. Vienas lietuviško laikraščio redaktorius iš New Yorko, nuolatinis Metropolitan operos lankytojas, D. Lapinsko kūrinių vėliava laikraščyje net pavadinęs „barskalyne“. Tad kažkaip liūdna ir tiesiog neįtikinama buvo klausytis tokių po premjerinių nuomonių bei atgarsių. Ypač buvo prikaikišojama ir dėl operos išėjimo iki 3 valandų ir 40 minučių.

Sekmadienio Mišios Šv. Mykolo katedroje, turėjusios prasidėti 1:15 val. p.p. ilgiau užsėdėti, negu buvo numatyta. Tačiau mudu su žmona dar Mišioms nepasibaigus pasigavom taksistą ir laiku atidarom salėje, nes antrasis „Dux Magnus“ spektaklis turėjo prasidėti 3 val. p.p. Žinoma, dėl užsėdėjusių Mišių teko puvslandį vėluoti.

Pirmasis operos veiksmas su įspūdinga masine scena ir iškilmingumu jau priminė tikrąją operos atmosferą ir malonius tai gregorines, tai liaudies muzikos niuansus. Dail. A. Sutkuvienės scenovaizdis tikrai vertas dėmesio. Visa butaforija nemelutai operinė. Tad ir kilo mintys, kodėl publika po premjerinio spektaklio buvo tokia nepatenkinta. Tačiau juo tolyn, juo opera darėsi nuobodėsnė, vis labiau jautėsi jos išėjimas, choro bei kai kurių solistų menkumas ir didelė stoka repetičijų bei režisūros. Tačiau vistiek malonu buvo klausytis savojo lietuviškojo kūrinio, įsiskaičius brandų operos libretą, kuris scenoje daugeliu atvejų buvo muzikos užgožtas ar kai kurių dalyvių neįveiktas tinkamai perduoti lietuvių kalba. Gėrėjais Jonu Vazneliu, nors ir nedidele rolę turėjusia Gina Čapkauskiene, nelaukiant malonų įspūdį paliko A. Gied-

(Nukelta į 6 psl.)

TRISDEŠIMT KETVIRTAS „DRAUGO“ ROMANO KONKURSAS

Dienraštis „Draugas“ skelbia 34-tą dailiosios literatūros — romano ar apysakos konkursą pagal šias taisykles:

1. Romano ar apysakos rankraštis turi būti ne mažiau kaip 200 spausdintų puslapių, mašinėle perrašytas ir pasirašytas slapyvardžiu.

2. Laimėjusio romano ar apysakos pirmos laidos teisės spausdinti „Draugo“ atkarpoje ir išleisti atskira knyga arba tik spausdinti atskira knyga perleidžiamos be atskiro honoraro.

3. Rankraštis siūsti iki 1984 m. lapkričio 1 d. Dailiosios literatūros konkurso komisijai: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629, pridėdant atskirame voke veikalo pavadinimą, slapyvardį, adresą ir telefoną.

4. Jury komisija, neradusi tinkamo premijai veikalo, gali nutarti premijos neskirti. Išrinkus premijai veikalą, prie dienraščio „Draugo“ atstovo atidaromas tik atitinkamas vokas ir skelbiamas laimėtojas.

5. Šių metų „Draugo“ 2000 dol. premijos mecenatas yra Juozas Kaributas iš Kalifornijos.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA MOKA AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS!

2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110

1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201

TAUPYMO CERTIFIKATAI

SUMA	TERMINAS	KURSAS
\$500 -19,999	3 mėnesių	10.50%
	6 mėnesių	11.75%
	1 metų	11.85%
	2 metų	11.95%
\$20,000 -49,999	3 mėnesių	10.75%
	6 mėnesių	12.00%
	1 metų	12.15%
	2 metų	12.20%
	3 metų	12.25%

\$50,000 ir daugiau — pagal susitarimą

IRA moka 12.0% (metinis prieaugis 12.55%)

TAUPYOJI SAŠKAITA — 9% (metinis prieaugis 9.42%)

VISOS SAŠKAITOS IKI \$100,000 APRĀUSTOS FEDERALINĖS VALDŽIOS (NCUA) AGENTŪROS

WITIS
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTE
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM bangų.
St. Petersburg: šeštadienis, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 bangų.
Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60628. Telefonas: (312) 778-5374 arba 438-5035.

“Amber Holidays” 1984 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO/NEW YORKO

Dar yra vietų šiose grupėse:

Maskva/Vilnius/Riga/Leningradas

Spalio 3 d. — \$1268.00

Gruodžio 26 d.

(Naujų Metų Sutikimas Vilniuje) — \$1247.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

1985 METŲ EKSURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos, pirmoji grupė išvyksta BALANDŽIO 17 d. Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:

1-800-722-1300 (Toll Free)

iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Įtaigi vedavoja: Aldona ADOMONIS ir Alina RUDŽIŪNAS

Norintems atkviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

DRAUDŽIAMOSIOS SPAUDOS PARODA

Los Angeles lietuviai turi daugybę organizacijų, tačiau jie neturi lietuvių etnografinio — kultūrinio muziejaus, taigi kaip ir neturi progų pamatyti mūsų kultūrinės vertybės. Tai žinodamas Akademinio skautų sąjūdžio skyrius, talkinamas Liet. Bendruomenės apygardos ir vietos dvasininkų, pakvietė čikagiškį Bronių Kviklį atvykti į Los Angeles ir atgabenti jo paruoštos Lietuvių draudžiamosios spaudos parodos eksponatus. Jie jau pasiekė Los Angeles. Vykdomi gaušios parodos paruošiamieji darbai, kurių ekspozicija rūpinasi dail. Pr. Gasparonis, Gediminas Leškys, Zigmas Viskanta, R. Dabšys ir kt.

Parodos reikalui rezervuota parapijos didžioji salė. Rugsėjo 29 d., šeštadienį, prieš pietus eksponatai bus rodomi ir aiškinami lietuviškos mokyklos vyresniųjų klasių mokiniams. Oficialus parodos atidarymas bus tą

pačią dieną 7:30 val. vak. Parodą atidarys R. Dabšys, kalbės Alė Rūta, Eug. Vilkas, o svečias iš Chicago parodos ekrane Lietuvos bažnyčių skaidres.

RETOS DOKUMENTINĖS NUOTRAUKOS

„Lietuvos bažnyčių“ knygų autorius Br. Kviklys atveža į Los Angeles retą medžiagą: sugriautos bei sunaikintos ir uždarytos Lietuvos bažnyčios ir R. katalikų bažnyčios Gudijoje šiuo metu. Jų labai įdomūs, o kartais ir šurpūs vaizdai (280 vienetų) bus rodomi ekrane ir teikiami reikiami paaiškinimai.

Minėtos skadrės bus rodomos dviem atvejais: šeštadienį, rugsėjo 29 d. parodos atidarymo metu ir sekmadienį, rugsėjo 30 d., 12 val. (po Mišių).

MUZIEJINIAI DALYKAI

Br. Kviklys atgabena į Los Angeles kai kurių lietuviškų

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400





REDAGUOJA ST. SEMENIENE, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

AUSTRALIJOS LIETUVĖS IR LIETUVIŲ SODYBA

Australijos lietuvės — prieglaudos nepageidauja, tai Sydneyje Lietuvių Moterų Socialinės Globos draugija užbaigė didelį savo užsimojimą — Lietuvių sodybos įkūrimą. Rugsėjo 19 d., sekmadienį, buvo oficialus Lietuvių Sodybos Engadine atidarymas. Reikšmingose iškilmėse dalyvavo aukšti Australijos vyriausybės pareigūnai, Lietuvių bendruomenės atstovai ir daug suvažiavusių tautiečių.

Darbščiosios veikėjos pagerbimas

Draugijos valdyba, patikėtines ir Lietuvių sodybos gyventojai, ruošdami to milžiniško darbo užbaigimą ir Sodybos atidarymą, tą pačią progą šventė ir ilgametės pirmininkės, Bendruomenės ir dr. jos garbės narės Onos Bauzienės pagerbimą. Ona Bauzienė yra gerai pažįstama ir čikagiškiams. Sydneyje Lietuvių Moterų Socialinės Globos draugija yra Lietuvių Moterų klubų federacijos filialas. Ona Bauzienė, B.E.M., draugijų garbės pirmininkė, buvo atvykusi 1980 m. į New Yorką vykusi Liet. Mot. klubų federacijos suvažiavimą, o po jo ji lankėsi ir Chicagoje.

Australijos federalinė valdžia pareiškė pageidavimą dalyvauti Lietuvių sodybos atidarymo iškilmėse. Ministras socialiniam aprūpinimui Don Grimes, užimtas kitais reikalais, pasiuntė R. E. Tickner, M. P., atstovauti valdžiai. Senatorius Peter Baume dalyvavo ir pasakė kalbą.

Užuomazgos pradžia

Sydneyje Lietuvių Moterų Socialinės Globos draugija įsikūrė 1954 m. ir su maža pertauka sėkmingai veikia ir dabar.

Jau pačioje pradžioje ankstyvesnės draugijos valdybos nuanė pastatyti senelių prieglaudos namus savo tautiečiams. Buvo skelbiami aukų vajai ir lėšų telkimas.

Prieglaua — nepopuliari

1963 m. valdyba pastebėjusi, kad mūsų tautiečiai

nutarė pensininkų amžiaus lietuviams statyti Sodybą su atskirais butais, kad jie savo gyvenimo saulėlydyje galėtų ramiai gyventi savųjų tarpe. Valdyba gavo valdžios pagalbos užtikrinimą — subsidią. Tokiu būdu 1963 m. sausio 26 d. organizacija įregistruota kaip, šalpos draugija.

Draugija, neturėdama lėšų žemei įsigyti, kreipėsi į Land Dept., prašydama valdiškos žemės — Crown Land. Tik 1970 m. draugija gavo 2 akrų žemės sklypą North Engadine, prie National parko, maždaug 19 mylių nuo Sydneyje. Gautoj sklypo patikėtinėmis paskirtos O. Bauzienė, P. Daulienė ir D. Kapocienė. Visa tai buvo paskelbta „Vyriausybės žiniuose“ — „Government Gazette“.

Medžiais ir krūmais apžėlusį sklypą nuvalyti reikėjo daug darbo jėgų. Talkon buvo pakviesti pustuziniai vyrų. Draugijos valdyba paskelbė lėšų telkimo vajų ir susilaukė entuziastingo palankumo. Šalia turėtų draugijos sutauptų ir valstybės paramos jau buvo gera pradžia statybai.

Užsimota statyti mūrinius namus, su 3 kambarių butais, turinčiais moderniškiausius įrengimus.

Lietuviškoji seklyčia

1978 m. draugija, matydama, kad labai svarbu sodyboje turėti bendrą seklyčią, nutarė iš savo turimų lėšų ją pastatyti. 1978 m. rugsėjo 5 d. ji buvo iškilmingai atidaryta. Atidarė prof. dr. A. Kabaila, tuometinis ALB krašto valdybos pirmininkas. Povilas Alekna (dabar jau miręs) sodybai atidavė visą savo biblioteką. Seklyčia dabar naudojasi ne tik sodybiečiai, bet čia vyksta įvairūs renginiai, draugijos svečių priėmimas ir kiti renginiai.

1982-83 m. iš Australijos federalinės vyriausybės gauta parama Sodybos užbaigimui. Darbas įvykdytas — Sodyba užbaigta. Sodyba sudaro 17 butų ir seklyčia. Visi butai pilni — apgyvendinti. Gyventojai, įnešę ati-

tinkamą mokestį, gyvena ligi gyvos galvos už tiktai nedidelį savaitinį užlaikymo mokestį.

Sodybiečių sveikata

Sodybos gyventojus mediciniška pagalba aprūpina netoli gyvenas ir praktikuojas lietuvis gydytojas dr. L. Petrauskas. Sodybos seniūnas ir patys sodybiečiai labai daug prisideda prie sodybos bendro gerbūvio. Atvykę svečiai iš tolimesnių kolonijų ar užsienio čia randa puikią lietuvišką atmosferą ir žavisi draugijos įgyvendintu projektu.

Bendrom jėgom

Sodybos statybos finansavimas susidarė iš australų vyriausybės subsidijų, draugijos sutelktų lėšų ir pačių sodybos gyventojų įnašų.

Dabartinės Sodybos patikėtines yra I. Dudaitienė, V. Kabailienė, G. Petrauskienė ir T. Vingilienė.

Smagu, kad drabščiosios lietuvių, užbaigusios tokį didžiulį savo užsimojimą, gali džiaugtis ir didžiuliais atsiektais rezultatais, įkūrusios lietuvišką kampelį tolimoje Australijoje.

Pokalbis su Birute Skorubskiene

Viena iš veikliųjų lietuvių visuomenininkių Chicagoje yra Birutė Sodekaitė-Skorubskienė. Ji kaunietė, baigusi „Aušros“ gimnaziją, studijavo Teologijos filosofijos fakultete, daugiau gilindamasi į istoriją.

Chicagoje gyvena nuo pat atvykimo į Ameriką, nuo 1951 metų. Jos vyras a.a. adv. Juozas Skorubskas buvo uolus Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjas, valdybos narys. Ir Birutė yra tapusi nuosirdi Amerikos Lietuvių Tarybos talkininkė, dabar įsijungusi į sunkų uždavinį — suorganizuoti banketą Amerikos lietuvių kongreso metu. Ji yra išrinkta rengimo komisijos pirmininke.

— Džiugu, kad Jūs esate įsijungusi į lietuviškąją veiklą. Būtų įdomu sužinoti, kodėl Jūs su tokiu nuosirdumu imatės talkinti Amerikos Lietuvių Tarybos veikloje? — paklausiau ją.

— Daug lėmė mano vyras. Jis nuo pat atvykimo į JAV įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybos darbą. Kur tik kiek galėdama aš jam padėdavau ir dabar tą tradiciją noriu tęsti.

— Turite nemažą darbą suruošti jauką banketą suvažiavimo metu ...

— Rūpestio yra, bet turiu gerų talkininkių. Į Rengimo komisiją įeina: dr. Bronė Motušienė, Česlova Bačinskienė, Angelė Katelienė ir Teodora Kuzienė. Visos yra patyrusios visuomenininkės, nuosirdžios patriotės ir malonaus, bendradarbiavimui nusiteikusių, būdo. Jos yra buvusios daugelio banketų rengėjos ir turi gerą patyrimą. Šis banketas bus tuo ypatingesnis, kad jis ruošiamas sukaktuvinio, dešimtojo, kongreso proga. Todėl norėjome, kad ir banketas turėtų koki išskirtinį turinį, kad tai nebūtų vien suėjimas, pasilinksminimas. Šio banketo turinys bus visų buvusių Amerikos Lietuvių

Tarybos pirmininkų pagerbimas. Iš viso pirmininkų yra buvę penki: pirmasis ir 25 m. pirmininkavęs Altui — Leonardas Šimutis — yra miręs ir jį pagerbsime prisimindami bažnyčioje per kongreso pamaldas, kurios bus Gimimo Švč. M. Marijos par. bažnyčioje, Marquette Parke, spalio 28 d. 10:30 val. r. „Tėviškės“ parapijoje pamaldos bus tą pačią dieną 20 val. r.

Kiti buvę pirmininkai, kuriuos pagerbsime, yra inž. Ant. Rudis, inž. Eugenijus Bartkus, dr. Kazys Bobelis ir dr. Kazys Sidlauskas. Pagerbimui ir banketui vadovaus dr. Jonas Valaitis, į Alto veiklą įsijungęs 1968 metais, ilgametis Alto vicepirmininkas.

— O kaip su menine programa?

— Meninėje programoje girdėsime solistę Praurimę Ragięnę, akompanuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Šokiams gros Ažuolas Stelmokas.

— Kada ir kur tas pagerbimo banketas įvyks?

— Įvyks Quality Inn, viešbučio Starlite salėse, spalio 27 d. 7 v.v. Tame pat viešbutyje, kur vyks ir kongresas. Banketui turėsime galimybę naudoti dvi sales. Vienoje vyks pagerbimas, meninė dalis, vakarienė ir ramus pasižmonėjimas, o kitoje bus šokiai ir atsigavimimai.

Amerikos Lietuvių Tarybą sudaro tryliką centrinių organizacijų. Tikimės, kad jų nariai, taip pat ir lietuviškoji visuomenė dalyvaus šiame jubiliejiname kongrese, ir bankete. Juk viskas ruošiamas turint mintyje lietuviškuosius reikalus ir darbą dėl Lietuvos. Banketo patalpos jaučios ir patogios, bet neperdidžiausios, todėl vietų skaičius ribotas ir reikia iš anksto vietą rezervuoti. Tuo reikalu galima kreiptis į Alto centrinę būstinę, 2606 W. 63 St. tel.: 778-6900.

J.Pr.



Clevelando Dievo Motinos lietuvių parapijos chorui diriguoja R. Čyvaitė-Kliorienė, akompanuoja K. Kuprevičiūtė. Nuotr. V. Bacevičiaus



Solistė Gina Čapkauskienė Clevelande autografuoja savo įdainuotą plokštelę. Autografo laukia J. Čyvas, muz. R. Babickas ir N. Baltūnienė. Nuotr. V. Bacevičiaus



Dail. Laima Simanavičiūtė su motina. Sibire gimusios, dabar Washington, D.C., gyvenančios dailininkės meno kūrinį paroda visą spalio mėnesį vyks 226 West Superior Street Chicagoje esančioje Gruen galerijoje.



Dalis Putnamo seselių Madų parodos modeliuotojų su komentatore Jolita Kriaučiūnaitė. Sėdi: Tamara Mačiulytė, Regina Gaižiūtė, ir Jolita Kriaučiūnaitė, stovi: Nora Gylienė ir Asta Kizytė. Nuotr. Jono Tamuličiaus



Danguolė Valentinaite, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė, rūpinasi vyresnio amžiaus lietuviams namų statybos organizavimu netoli nuo Chicago esančiame Lemon-to miestelyje. Nuotr. Z. Degučio



Amerikos Lietuvių kongreso banketo ruošimo komisija, iš k.: A. Katelienė, B. Skorubskienė, dr. B. Motušienė, Č. Bačinskienė ir T. Kuzienė. Nuotr. V.A Račkausko

TAIP JAU SURĖDYTA —

Mergaitė gal yra sunku suprasti, kad jeigu ji apsilvks labiau iškirpta ar aptemta suknelė, tai tuoj kitiems sukels pagundas. „Dėl ko“, sako ji, „mums“, mergaitėms, vyrų apsirėngimas nesukelia pagundų? Bet kaip tik dėl to šeimų ir jaunuolių gyvenime daug skaudžių nesupratimų įvyksta, jog manoma, kad vyrų ir moterų prigimtis bei palinkimai yra visiškai vienodi. Jau paties Kūrėjo yra pramatyti žmonijos palaikymo planai ir dėl to taip yra surėdyta, kad vyrai tenka aktyvūs vaidmuo, o moteriai daugiau pasyvus. Taip jau

yra surėdyta, kad ne vyras moterį, bet moteris vyrą labiau trauktų ir žavėtų savo kūno grožiu. Juk ne Adomas Ievai, bet Ieva Adomui buvo sutverta. Juozas Vaišnys, S.J.

VARGINŲ KRAŠTŲ MOTERYS

Pasaulinė Sveikatos organizacija skelbia, kad pusė visų moterų varginguose, vadinamuose „besivystančiuose“, kraštuose (233 milijonai iš 464 milijonų) yra anemiškos — mažakraujės, kenčiančios nuo vieno ar daugiau reikalingiausio maisto stokos, daugiausiai geležies.

ISTORINĖ PREZIDENTIENĖ IR IŠLAIDOS

Mary Lincoln, prezidento žmona, buvo labai išlaidi moteris ir tiesiog sirgo manija viską pirkti. Tokiu būsu ji 1864 m. įsiskolino New Yorko parduotuvėms per 27,000 dolerių — daugiau negu prezidento metinė alga — ir buvo didžiai išbauginusi, kad Lincoln tai sužinos.

VĒZYS IR VAIKAI

Vėžys, nors laikoma „senstančiųjų“ liga, nužudo daugiau vaikų nuo 3 ligi 14 metų amžiaus, negu bet kuris kitas susirgimas.

SUPLIŪŠKA STALINO GYNYBA

Juozas Vitėnas užsimojo sutvirtinti Vliko pažiūrą į Išlaisvintos Europos deklaraciją, paskelbtą po Jaltos konferencijos, ir įtikinamai bei galutinai įrodyti, kad niekas jos netaikė Pabaltijo valstybėms („Draugas“ Nr. 170, 1984 m. rugpjūčio 28 d.). Tam reikalui „iškvietė“ labai orių liudytojus: Stettinų, Byrnes ir Churchillį. Jų „parodymus“ (jų raštų gausias citatas) perleides pro savo logikos prizmę, pabarstė apščiui kratinio, iš kurio išriedėjo tokia pagrindinė išvada: „Todėl Vlikas teisingai teigia, kad Išlaisvintos Europos deklaracija nebuvo taikoma Pabaltijo valstybėms“ (Visi citatų pabraukimai yra mano. Br. N.).

Interpretacijos prisineina griebtis, kai tekstas būva neaiškus, nesuprantamas, kelių prasmių. Tačiau Išlaisvintos Europos deklaracijos taikintinumą pats jos tekstas net dviem atvejais nusako gana aiškiai: „Jie (Rooseveltas, Churchillis ir Stalinas, Br. N.) vieningai pareiškia tarpusavį susitarimą derinti savo vyriausybės politiką išlaisvintos Europos nepasotovumo metu, padedant iš nacių Vokietijos viešpatavimo išvadotų ir buvusių satelitinų „Ašies“ valstybių žmonėms demokratinėmis priemonėmis išspręsti juos slėgiančias politines ir kitas problemas... Norėdama puseleiti aplinką, kurioje išlaisvintos tautos galėtų vykdyti šias teises, trys vyriausybės vienigai padės žmonėms „bet kurioje išlaisvintoje arba buvusioje „Ašies“ europinėje valstybėje, kur, tų trijų vyriausybių nuožūra, aplinkybės reikalauja, a) sudaryti sąlygas vidaus taikai, b) panaudoti bėdos priemones sunkiuose esančių žmonių pagalbai, c) suformuoti laikinas valdžias, atitinkančias žmonių valią, ir d) palengvinti, kur būtų reikalinga, tokių rinkimų įvykdymą“. Vadinasi, pati deklaracija nustatė (žiūrėk citatoje pabrauktuosius posmus), kad ji taikintina Europos valstybėms, išvaduosiuoms iš nacinės Vokietijos viešpatavimo ir buvusiomis „Ašies“ satelitėmis.

Valstybės departamentas, ruošdamas Išlaisvintos Europos deklaracijos projektą, žinojo, kad ir Jungtinės Amerikos Valstybės, ir Didžioji Britanija, ir visa eilė kitų laivojo pasaulio kraštų nepripažįsta Pabaltijos valstybių inkorporacijos Sovietų Sąjungon ir laiko jas Europos valstybėmis, kaip ir Daniją, Belgiją, Austriją, Lenkiją ar kitą kurią iš nacių Vokietijos išvadotą ar dar išvaduosimą Europos valstybę. Ir dabar ši vakariečių pažiūra tebėra nepasikeitusi. Tatai rodo Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento Ronald Reagan'o 1984 m. rugpjūčio 17 d., Baltuosiuose Rūmuose minint Varšuvos sukilimo sukaktį, pasakytoji kalba, kur, be kitų dalykų, pareiškama: „Visų pirma leiskite man pabrėžtinai pareikšti, kad mes atmetame Jaltos sutarimo interpretaciją, kuri įtaigoja Ameriką sutinkant su Europos padalinimu įtakos sritimis. Priešingai, mes laikome tą sutarimą trijų didžvalstybių pažadu po Antrojo pasaulinio karo atstatyti visų iš nacių išvadotų kraštų nepriklausomybę ir leisti laisvus bei demokratinius rinkimus, ir nėra pagrindo nuo to įsipareigojimo nei Sovietų Sąjungos atleisti, nei patiems pasitraukti“. (Presidential Documents, Volume

20 — Number 33; Monday, August 20, 1984).
Stalino pažiūra tuo pačiu klausimu, žinoma, buvo kitokia. Pagal ją Pabaltijo valstybės nustojo gyvuoti, kaip tarptautinės bendruomenės nariai, Sovietų Sąjungai jas įsiinkorporavus 1940 m. rugpjūtyje. Vadinasi, Jaltos konferencijos metu, 1945 m. vasaryje, jos jau nebegyvuosios, kaip nepriklausomos valstybės. Todėl joms ir negalinti bebūti taikoma Išlaisvintos Europos deklaracija. Tačiau sunku suvokti, kodėl Vlikas ir jo advokatas Juozas Vitėnas šliejasi į šią, sakytai, stalininę pažiūrą, kuri iš esmės yra visiškai klaidinga ir praktiškai Lietuvos bylai žalinga? Ji implikuoja Lietuvos inkorporacijos Sovietų Sąjungon pripažinimą.

Vliko nenuovoka, mėtymasi Jaltos klausimu liudija ir jo valdybos pirmininko dr. K. Bobelio 1984 m. rugpjūčio 18 d. telegrama prezidentui Ronald Reaganui. („Draugas“ Nr. 172, 1984 m. rugpjūčio 30 d.). Ji ankstyvesnį Vliko pareiškimą Jaltos klausimu apverčia aukštyn kojom, būtent: „Neginčijamas faktas, kad Jaltos sutartyje reikalaujama laisvų demokratininkų visose sąjungininkų iš nacių išvaduose šalyse“. (Mano pabraukta Br. N.) Atrodo, kad čia ir Lietuva laikoma viena iš nacių išvadotų šalių, nes priešingai atveju nė nebūtų pagrindo tokiai telegramai. Vis dėlto suprasta, kad Lietuvos vardu kratytis Išlaisvintos Europos deklaracijos Europos kraštams padėtis valstybinės nepriklausomybės, laisvų demokratininkų rinkimų būtų mažiausiai politiška netikslinga: siaurintų politinės veiklos ir galiomybių lauką. Lietuvos Valstybės taryba jau nusisukusi nuo JAV prezidento Woodrow Wilson'o garsijų 14-ą punktą išryškinti ir specialiai Lenkijai skirtu tautų apsisprendimo principo, bet juo rėmėsi, atstatydamą nepriklausomą Lietuvos valstybę. (Iš panašios jis tiko ir Lietuvai, ir Latvijai, ir Estijai).
Kągi veikty jo advokatas Juozas Vitėnas, Vlikui, it tervinui kalinius, pakeitus savo nuomonę ir nusigręžus nuo Išlaisvintos Europos deklaracijos stalininės interpretacijos? Bronius Nemickas

PO „DUX MAGNUS“ (Atkelta iš 4 pusl.)

raitienė, Br. Maciukevičius ir A. Simanavičius. Su dėmesiu operą išklaušė iki galo, pertraukę metu nuomonėmis dalindamiesi su kaimynystėje sėdėjusiomis solistėmis S. Radzevičiute ir St. Klimaite, kurios taip pat sekmadienio spektakliu buvo visai patenkintos.

Tačiau po antrojo „Dux Magnus“ veiksmo antrajam spektaklyje jau apie trečdalis vietų liko tuščių. Po valandos turėjo prasidėti banketas viešbučio vienoje didžiulių salių. Tad atsirado žmonių, kurie užuot baigė išklausti savųjų kūrėjų premjerinį kūrinį, nors dar pilnai ir neįstengta apipavidalinti, skubėjo prie stieko ir vyno. Todėl po antrojo veiksmo nuo scenos per garsintuvus buvo pranešta, kad banketas prasidės valandą vėliau ir visi į jį suspės baigę operą išklausti. Ir mudu su žmona buvom tų tarpe, kurie operą išklaušė iki paties galo ir joje rado dvasinio pasitenkinimo. Nebuvau ir nesu labai jau entuziastingas komp. D. Lapinsko garbintojas, tačiau jo „Dux Magnus“, kiek sutrumpinta, geriau surežisuota, įjungus pvz. Chicago lietuvių operos chorą ir pakeitus kai kuriuos solistus, dar galėtų suspindėti kaip deimantiukas išėjivis lietuvių kūrybiniam derliuje.

Kai po „Dux Magnus“ antrojo spektaklio tuo pačiu automobiliu važiuoavome į viešbutį, operos libreto autorius poetas K. Bradūnas su žmona jautėsi visai patenkinti torontiška spektakliu, ypač žymiai geresniu antruoju, nors pasisakė už kūrinio trumpinimą. Tuo tarpu girėdėjau vieną pasisakymą: „Jaimingi tie, kurie „Dux Magnus“ matė. Bet dar laimingesni tie, kurie jos nematė...“ Aš esu pirmųjų tarpe. Mielai važiuočiau į Chicago vėl jos žiūrėti, jei D. Lapinskas ją statytų taikinant Chicago lietuvių operai. Tokie mano antrojo spektaklio Toronte įspūdžiai.

TERRA INCOGNITA

Maziausiai ištirta šalis — tai paties žmogaus širdis. Nesunku ištirti, kurioje vietoje prasideda Nilas, kur glūdi aukso klodai, bet daug sunkiau yra surasti iš kur žmogaus širdyje atsiranda vienas ar kitas blogas palinkimas, kur slepiasi jo talentai, gabumai, koks yra jo pašaukimas.

Aug. Steigvila, M.I.C.

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
Šeštadienias pagal susitarimą.

DEMESIO MESKERIOTOJAI

Parduodame naujausias meškeres, kabliukus, tinklus, spules, „reels“, „live bait“, Ledimus. Taip pat taisome. Atdara 7 dienas.

Savininkai broliai Matulevičiai
Windy City Fishing Tackle
7106 Archer Avenue

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams.

Kas penktadienį iš WEVD Stoties New Yorko nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykites „Music of Lithuania“ programos kas sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. popietį iš Seton Hall Universiteto stoties. 89.5 FM. (WSOU).

Direkt. Dr. JOKOBAŠ STUKAS
Watchung, N.J. 07060
234 Summit Drive
Tel. — (201) 753-5636

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoji Anglijoje

Radio programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radio stotį WLYN 1360 bangas AM, toje pačioje stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenyrų. Krautuvi atidara kasdien ir sekmadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

Reikmenys Ligonio Priežiūrai Namuose
Ligoninės lovos, vežiojamos kėdės. Deguonių gydymai įrengimai. Vonios kamb. įtaisymai. Prausyklos.
PIRKTI AR NUOMOT virš 999 ligoninės dalykų. Medicarę prumtini išsinuomavimui. Priimame Master, Visa. Pristatymas į namus visam mieste. 24 val. tel. 312-771-2000.

AAMED MEDICAL
1215 S. Harlem Ave.
Forest Park, IL 60130

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. butas 51-os ir Rockwell apylinkėje. Skambint po 7val. vakaro 778-8595

Isnuom. Ciceroje 2 naujai atremontuoti butai — 5 ir 6 kamb. Arti susisiekimo ir krautuvių. Skambinti 656-2889

ISNUOM. naujai atremontuotas 6-ių kamb. butas Brighton Parke. Skambint po 8 val. vak. tel. 523-5291.

ISNUOM. apšild. 2-jų miegamų butas. Salionas ir valgomasis. Su baldais ar be baldų ar dalinai apstatytas. Brighton Pke. Skambint 376-0785

Ieškomas nerūkantis vyras gyventi kartu 4-rių kambarių savininko bute. Chicagoje. Skambint 7-8 v. r. 9-10 v. v. tel. 376-3819.

IESKONUOMOTI

Dirbanti moteris ieško 4 ar 5 kamb. buto Brighton ar Marquette Parke arti California Ave. Turį savo skalbimo ir džiovinimo mašiną. Skambint 523-9561.

Dviejų asmenų šeima ieško nuomoti namą—bungalą Marquette Parko raone. Skambint po 6 val. vakaro tel. 476-1224.

MISCELLANEOUS

GRIGALIŪNAS CONSTR.

Nauja statyba — Medžiai darbai Namų pataisymai
Tel. — 925-1518
Apraustas — Sąžiningas

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigti foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

Tel. — PProspect 6-8999
3314 West 63rd Street

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOJUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler LeBaron Medallion 2-dr Coupe

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LEBARON
PLYMOUTH • F. CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuom. Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra višems prieinamos.

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

ERAPINAS — Tel. 636-2960

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8654
3208 1/2 W. 95th Street

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir piina aprauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

FASHION CARPETS KILIMAI

LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai. Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PUSMEČIUI

\$126.00 Chicagoje
\$97.00 Ciceroje
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
I. BACEVICIUS — 778-2233

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambint 927-9107

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SILDYTVUVUS

Kreiptis į Hermaną Dečį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai. Pataisau ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Platinkite „Draugą“.

REAL ESTATE

Miami Beach, Floridoje parduodamas 3-jų metų senumo condominium butas, 2 miegami, 2 vonios. 3-ias aukštas, liftas. Maudymosi baseinas 300 žingsnių nuo Atlanto, lietuvių apgyventam rajone. Puikus susisiekimas ir apsipirkimas. Skambinti Chicagoje tel. 312-737-5319 po 6-os valandos vakaro.

12 VIENETŲ APARTMENTINIS PASTATAS

Siaurės rytų kampas 67-os ir Kedzie Ave. \$175,000. Paskola 5 metams iš 10%.

Skambint (angliškai) 312-641-0888

MARQUETTE PARK
Brick Home, immaculate. Must see Low 60's. 4 bedrooms, 2 baths. Radiant heat. Hardwood floors. Finished basement, etc. Ideal for active family.

JO DAN REALTORS
9711 Southwest Hwy, Oak Lawn
Tel. — 423-HOME

Prie 71-os ir Francisco parduodamas geras 2-jų butų namas. Apynaujis. Kabininės virtuvės. Keramikos vonios. Atskiri šildymo pečiai.

BROKERIS P. ZUMBAKIS
Tel. — 778-6916

Marquette Park — Attractive 2 bedroom Georgian with added family rm. Extra large lot. Must sell. 50's Century 21 — Crest House R.E.
Mr. Smith, 499-0790 or 422-1150

Atdaras apžiūrėjimui sešt. ir sekm. nuo 1 iki 6 valandos

8127 S. SAWYER AVENUE

St. Denis parapijos apyl. savininkas parduoda švarų mūr. Cape Cod stiliaus mūr. namą. 3 ar 4 miegamieji, įrengtas rūšys, poilsio kamb. su baru. Saulėtą porčius. 2 maš. garažas. 38 x 125 p. sklypas. Daug priedų. 59,900 dol. ar duokite pasiūlymą. Skamb. 434-4664.

Atdari apžiūrėjimui sekmadienį, nuo 1 iki 4 val. popiet

5057 S. Knox — Naujas mūr. 3-jų butų po 3 miegamais. 1 1/2 vonios. Paskola 12%. Skubėkite.

5704 S. Kolmar — 4 miegamų mūrinis. 2 vonios. Įrengtas rūšys. 2-jų maš. garažas. Skubėkite.

3539 W. 62 Place — 7 kamb. mūrinis. 3 vonios. Įrengtas rūšys. 2 maš. sinų mūr. garažas. Skambinkite dabar!

No. 981. 68-ta ir PULASKI

Liuksusinis 3-jų miegamų mūr. namas. 29 metų senumo. Didelė virtuvė su medinėm spintelėm. Įrengtas rūšys. Cent. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Labai švarus. Daug priedų. Skambinkite dabar.

2-JŲ BUTŲ — 2-JŲ BUTŲ

No. 910 59-ta ir Kolin. 8 m. senumo.
No. 876 61-ma ir Kolin. 6 m. senumo
No. 814 Archer ir Kenneth. Naujas.
No. 972 60-ta ir Kedzie. Tik \$64,900.
No. 970 57-ta ir Lawndale. 3 butai.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasikambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkite

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Naujų pirkimas — Parduodimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood — Tel. 284-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminųjų iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiais dien. „Drauge“.

Pasakos
Fantastiška Plokštelė!
... Netrukus pasirodys



A. Kramilius, Kramilienė ir Ankus vieno Australijos ateitininkų pobūvio metu.

BOSTONO BIBLIOTEKA IR LIETUVIŠKOS KNYGOS

J. V. SŪDUVAS

Bostonas žymiausias XIX a. Jungtinių Amerikos Valstijų kultūros ir mokslo centras su seniausiu šalies Harvardo universitetu ano meto menininkų buvo vaizduojamas karališku miestu, kurio karūnos diademą puošia trys briliantai: pavyzdinai suplanuoti ir prižiūrimi miestų supantys parkai, šalyje geriausiai išvystyta mokslo ir švietimo įstaigų sistema ir pasaulyje žinoma didžiulė miesto biblioteka. Iki aštuoniolikto amžiaus centrinės miesto bibliotekos nebuvo. Tik prie Harvardo universiteto veikė keletas privačių asmenų tvarkomų bibliotekėlių. Jų sujungimu į centrinę miesto biblioteką rūpinosi kilmingas prancūzas-paryžietis Nicholas Aleksandras Vittemare, miesto valdybos narys. Jo rūpesčiu iš Prancūzijos Bostono viešajai bibliotekai buvo gautos didelės knygų siuntos. 1851 metais biblioteka jau turėjo 200,000 tomų knygų, ir miesto taryba paskelbė, kad biblioteka yra „...for the free use of every citizen of the country“. To įsako laikomasi ir šiandien. Vėliau centrinė miesto bibliotekai prie Copley Sq., kur aplink yra daugiausia susitelkę mokslo įstaigos, buvo pastatyti stilingi dviejų aukštų rūmai. Ir šiandien jie yra daugiausia mieste lankoma vieta, ne vien dėl knygų ir pasikaitymo: juose vyksta įpaveikslų parodos iš viso pasaulio, tautybių festivalai, koncertai, rodomi kultūriniai filmai, laikomos informacinės paskaitos. Bibliotekai augant ir garsėjant, skaitytojų patogumui įvairiose miesto dalyse — pietiniame Bostone, Cambridge, Somerville, Dorchester ir kitur buvo įsteigti 25 atskiri bibliotekos skyriai ir specialios paskirties poskyriai vaikų literatūrai ir mokslo studijų reikalams.

Lietuvių atsiradimas Bostone ir jų indėlis miesto bibliotekai

Prieš kalbant apie knygų išdėstymą miesto bibliotekoje, tenka bent trumpai paminėti pirmųjų lietuvių atsiradimą Bostono apylinkėse ir jų įnašą mūsų lietuviškajai raštijai. Massachusetts valstijoje pirmieji lietuviai pradėjo kurtis apie 1878 metus. Kadangi puritoniška to miesto vadovybė buvo nusistačiusi prieš katalikus Rytų Europos imigrantus, tai lietuviai, ypač nemonkėdami anglų kalbos, susirado darbus ir kūrėsi pas ūkininkus prie Worcesterio, Westfieldo, Gardnerio ir kitose vietovėse aplink Bostoną, dirbdami daugiausia prancūzų farmose. Apie pirmųjų lietuvių čia atsiradimą ir kūrėsi plačiai yra rašęs 1907 metais Worcesterį pradėjęs eiti savitraštis „Amerikos Lietuviai“ savo pirmajame numeryje, redaguojamas M. Paltanaviciaus. Stasys Kupstas buvo pirmas lietuvis, 1870 metais apsigyvenęs Gilberton, Mass., kaime, prie Worcesterio. Prasidėjus didžiai imigracijai į Ameri-

ka, lietuvių skaičius čia sparčiai augo. Pagal Lietuvių Encikl. III tome pateiktas žinias, Massachusetts valstijoje gyveno 40,000 lietuvių, o pagal 1930 Amerikos gyventojų surašymo statistinius duomenis, Bostone lietuvių užsirašė 12,551 gyventojas. Jausdami Bostono kultūros pulsą, jame ir aplinkiniuose miesteliuose gyvendami lietuviai įsteigė lietuviškas parapijas, pastatė gražias bažnyčias, susiorganizavo į daug visuomeninių, pašalpinių ir kultūrinių organizacijų, meno ir lietuviškos dainos ratelių, leido lietuviškus laikraščius, spausdino knygas. Kultūriniai atžvilgiai Bostono lietuviai tapo pavyzdžiu kitoms Amerikos lietuvių kolonijoms.

Po Antrojo pasaulinio karo į Ameriką atvyko nauja lietuvių banga. Bostone įsikūrė būrys nepriklausomų Lietuvoje subrendusių intelektualų, kurie savo patirtimi ir visuomenine veikla sustiprino senųjų lietuvių gretas. Juozo Kapočiaus rūpesčiu įsteigta knygų spaustuve, kuri subūrusi rašto žmones, mokslininkus, išleido 36 tomus Lietuvių enciklopedijos ir 6 tomus Encyclopaedia Lituanica anglų kalba. Šalia to leidykla išleido mūsų žymiųjų klasikų raštų, dailiosios prozos ir poezijos knygų.

Tačiau laiko upė, nesulaikoma tekėdama ateitin, kasdien vis nusineša Amžinybės senesniojo amžiaus lietuvių, lietuviškos kultūros dirvos parentojų skaičius retėja. Jaunoji karta nelinkusi tęsti tėvų sukurtą lietuviškos išlaikymo darbą. Ateis laikas, kada apie lietuvių pėdsakus Amerikoje liudys tik bibliotekose saugojamas jų raštų palikimas. Tautos, kurios istorijos eigoje nepalikto savo rašto paminklų, šiandien yra be žymės dingusios nuo žemės veido. Knyga yra tautos rašto paminklas. Išleistų knygų gausa liudija ir apie tautos kultūros laipsnį. Ji yra įnašas ir į bendrąjį tautų kultūros aruodą. Amerikoje gyvena žymi mūsų tautos dalis, jos sukurtų lietuviško rašto paminklų dalis visiems laikams bus saugojama krašto žymiose bibliotekose, jeigu laiku tuo bus pasirūpinta.

Lietuviškų knygų padėtis Bostono bibliotekoje

Per keletą dešimtmečių lietuvių kalba išleistų knygų didesni kiekiai sutelkti U.S. Kongreso bibliotekoje Washington, DC., ir miestų bibliotekose, kur gyvena gausesnės lietuvių kolonijos.

Taigi, kokia padėtis lietuviškų knygų centrinėje Bostono bibliotekoje? Joje yra šimtai tūkstančių knygų žinomaisiomis pasaulio kalbomis. Biblioteka naudoja si tūkstančiai vietos universitetuose studijuojančio jaunimo iš viso pasaulio kraštų. Visos knygos elektroniniais kompiuteriais sukataloguotos.

Lietuviškų knygų padėtis bibliotekoje nėra džiuginanti. Jos patalpintos antrojo aukš-

to mezzanine salės kampelyje tarp norvegų, lenkų ir latvių knygų. Tremties lietuvių knygų čia yra sumaišytos ir su ok. Lietuvos leidiniais. Bendras lietuviškų knygų kiekis nedidelis, prilygsta gal tik pusei latviškų knygų, o latvių tremtinių kolonija Bostone tesusideda iš ne daugiau poros šimtų žmonių. Senosios lietuvių emigracijos Bostone visai nebuvo. Bibliotekoje lietuvių knygų išleistos ne tik Amerikoje, bet Švedijoje, Australijoje ir sovietinės Latvijos leidyklų. Čia yra ir „Latvijas Maza Encyclopedija“ šeši tomai, išleisti 1967 m. Rygoje.

Pasirodo, kad nei Lietuvių enciklopedijos, nei Encyclopaedia Lituanica bibliotekoje nėra. Pasiteiravus pas skyriaus vedėją, kurio žinioje yra svetimų tautų enciklopedijos, kaip graikų, ispanų, italų ir kitų, gautas atsakymas, kad jis tokios „Encyclopaedia Lituanica“ nežinąs!

Gana daug lietuviškų knygų yra centrinės bibliotekos South Bostono skyriuje. Čia gyvena didesnis lietuvių telkinys, yra lietuvių klubas ir kitos lietuviškos įstaigos. Taigi, šitame bibliotekos skyrelyje yra Lietuvių enciklopedija ir Encyclopaedia Lituanica, tačiau čia jau nėra nei vienos knygos iš okupuotos Lietuvos. Pietinio Bostono biblioteka maža. Knygos sukataloguotos senąja kortelių sistema. Jomis naudojasi daugiausia pensininkai, priklausą įvairioms etninėms grupėms, kurios sudaro pietinio Bostono gyventojų daugumą. Studijuojantis jaunimas šią biblioteką lanko labai mažai. Kodėl Lietuvių enciklopedija ir Encyclopaedia Lituanica yra čia laikoma, o ne centrinėje miesto bibliotekoje, galėtų gal paašškinti tie, kurie jas bibliotekai yra įteikę. Čia jos paliktos vargiai pateisina savo paskirtį.

Pietinio Bostono bibliotekoje galima gauti daugumą lietuvių autorių knygų: senosios ir naujosios emigracijos. Tik nesuprantama, kodėl jos laikomos užrakintose spintose nuošalinėje konferencijų salėje. Tik Encyclopaedia Lituanica laisvai prieinama. Centrinėje miesto bibliotekoje lietuviškų knygų yra mažiau negu pietinio Bostono skyriuje (kituose bibliotekos skyriuose lietuviškų knygų visai nėra), tačiau čia yra mūsų literatūros klasikų: Krėvės, Brazdžionio, Žemaitės, Vieniolio ir kitų rinkiniai raštai, Railos publicistika ir jaunesniųjų autorių beletristika ir poezija. Tik trūksta reprezentacinių anglų kalba leidinių, kaip dr. Geručio „Lithuania 700 Years“, prof. V. Vardžio „The Violation of the Human Rights in Soviet Lithuania“ ir kitų mūsų jaunosios kartos mokslininkų veikalų. Bibliotekoje yra daug ir ok. Lietuvos veikalų: mokslo ir prozos bei poezijos. Iš mokslo veikalų vertingi prof. Ivanausko „Lietuvos paukščiai“, E. Lauceviciaus „Popierius Lietuvoje XV-XVIII amžiuose“.

Lietuviškos knygos, saugojamos žymiose bibliotekose, amžiais liudys apie Amerikoje gyvenusių lietuvių, jų darbus ir meilę gimtajam tėvų kraštui.

TILTAS AMŽINYBĖN

Klausydamas muzikos, išgyvenu malonų įspūdį, kad anas pasaulis yra arti... Tai tiesos pasaulis, Dievo karalystė... Devintosios simfonijos pirmieji taktai atidengia man naują pasaulį...

Julien Green

Pasninkas yra angelų dieva, sielų penas ir užkandis ir skaniausia ir turtingiausia gracijos pavilga.

V. J. Budrikas

AR OSI TURI MANDATĄ NAUDOTIS KLASTOTĖMIS?

Gerb. redaktorium, ryšium su Americans for Due Process skelbimu „Drauge“ rugsėjo 7 d., liečiančiu OSI-KGB bendradarbiavimą, norėčiau pabrėžti šiuos dalykus.

JAV vyr. prokuroras William French Smith neseniai yra kalbėjęs apie KGB agentus, kurie pagamino falsifikuotus laiškus lyg tai Klux Klan organizacijos vardu tam, kad apžmeižtų olimpiadą ir kad nubaidytų Azijos bei Afrikos valstybes nuo dalyvavimo joje (kalba JAV advokatūros sąjungai š.m. rugpjūčio 6 d.). Jo pavaduotoja Dinkins, rugpjūčio 8 d. kalbėdama tai pačiai draugijai, taip pat pasmerkė Sovietų Sąjungą. Tačiau nepaisant to (ir nepaisant visų straipsnių JAV spaudoje apie Amerikos piliečius, kuriuos tuo metu Leningrade sulaukė sovietų KGB), atrodo, jog vyr. prokuroras W. F. Smith vis dėlto yra atkreipęs per mažai dėmesio į savo paties atsakomybę esančio Teisingumo departamento OSI skyriaus veiklą ir to skyriaus tiesioginę draugystę su KGB. Kadangi JAV kongresas yra suteikęs šiam skyriui mandatą tyrinėti menamus karo nusikaltėlius su teise jiems kelti bylas, tai OSI, nerasdama kitur pakankamai kaltinamosios medžiagos, nutarė tos medžiagos prašyti tiesiai iš KGB. Tuo būdu OSI bene bus vienintelis JAV federalinės valdžios įstaiga, kuri neturi jokių abejonių, kad iš Sovietų Sąjungos oficialiųjų organų gaunami deokumentai yra patikimi ir teisingi.

JAV mokslininkai, žurnalistas ir net pats Valstybės departamentas yra pakartotinai tyrinėję ir rašę apie KGB praktikuojamus dezinformacijos metodus. Viename Valstybės departamento raporte (1981 m. spalio 19 d.) teigiama: „Sovietų klastotės gaminamos ir platinamos klaidinti užsienio vyriausybes, spaudą bei viešąją nuomonę... Maskvos taktika — kontroliuoti svetimų šalių spaudą, teikti visiškai ar dalinai suklastotus dokumentus, vartoti šmeižtą bei insinuciją, iškraipytus faktus ir melagystes...“

Visa tai žinant, tenka nustebti, kad JAV oficialūs susidomėjimo bei susirūpinimo dėl galimo klastotėlių įsibrovimo į OSI tardymus, pasikliaunantys sovietų pakaitais dokumentais bei liudytojais. Taip pat nuostabu, kad vyr. prokuroras Smith nėra viešai iškėlęs OSI su KGB bendradarbiavimo klausimo ir su tuo bendradarbiavimu susijusius galimybes, kad sovietų valdžia minėtųs tardymus išnaudoja savo politiniams tikslams. Vis tik reiktų pripažinti, jog atsižvelgiant į aukščiau minėtus faktus (ypač į KGB sumanumą naudotis dezinformacijos ir „psichologinio karo“ priemonėmis), sovietinis įsiveržimas per OSI į JAV teismo procesą nėra vertas jokio išankstinio pastikėjimo ar aprobavimo. Pasiremdami savais šiuo klausimu surinktais duomenimis, advokatai Povilas Žumbakis, Ivars Berzinis ir kiti, o taip pat ir Americans for Due Process organizacija priėjo išvadą, kad JAV valdžia privalėtų pati šią padėtį giliau išanalizuoti, pvz., pravedant Kongrese OSI pareigūnų apklausinėjimą ir tuo būdu išsiaiškinant, ar

DRAUGAS, šeštadienis, 1984 m. rugsėjo mėn. 22 d.

7

OSI, dirbanti kartu su sovietų prokurorais bei saugumu, nėra kartais peržengusi savo kongresinio mandato.

Algis Silas

VALIANT INSURANCE ASSOCIATES
All kinds of personal insurance. We specialize in Teenage Auto Insurance.
Don't Delay, Call Today: 423-2321
5633 W. 79th St. Burbank, IL

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojame iš nuosavos studijos Marquette Pl., vedėja Aldona Daukus
7159 So. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

A + A MARIJAI HESAITEL-STERLZIG

Vokietijoje mirus, nuoširdžiai guodžiame velionės mylimą seserį OLGA VAICAITIENE, prašydamos Viešpaties suteikti mūsų draugijos veikliai narei dvasinių jėgų skausmui pakelti.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS CENTRO VALDYBA

A + A

KATRINAI KAPOČIENEI mirus,

dukra JADVYGĄ MOCKAITIENE su šeima ir visas GIMINES širdingai užjaučiame ir kartu liūdimė.

ED. IR JOANNA STEPAL

Cleveland, Ohio

EVANS-EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestiuose

TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį „Draugą“.



HELEN VALKAS PLATKUTE

Gyveno Tinley Park, Illinois, anksčiau gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė rugsėjo 21 d., 1984 m., sulaukus 81 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Ronald, marti Josephine.

2 anūka Daniel ir Karen, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. Steven ir motina a. a. Roberto.

Kūnas bus pašarvotas sekmadienį nuo 2 iki 9 val. vakaro

Evans koplyčioje, 9837 S. Kedzie Avenue.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 24 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į St. George parapijos bažnyčią, Tinley Parke, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: SONUS, MARTI ir ANOKAL

Laidotuvių direktorius Evans. Telef. — 422-2000.

TIKROJI LIETUVA

Algirdas Gustaitis

Šis leidinys yra didelis įnašas į mūsų istorinio Lietuvos žemėlapio aiškinimą, nes joje paskelbti įvairūs dėstymai daugiau sudomins lietuvių tautos praeitimi ir padės geriau suprasti Lietuvos žemėlapi. Knyga, kuri yra didelio formato, kieti viršeliai, talpina 79 žemėlapius ir 172 iliustracijas. Išleido Lietuvių Šaulių sąjunga Trentyje 1983 m. Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

ROPISTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAIDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUELMAN, R.S., Registruotas vaistininkas

Ašmenų šuklės nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Balsavimas nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

APLINK MUS

x Juozas Kapočius lanko si Chicagoje Lietuvių Enciklopedijos reikalais. Kas norėtų enciklopediją užsisakyti, tai gali padaryti telefonu 858-3837. Dėl patogumo Chicago ir apylinkių gyventojai tuo pačiu telefonu gali kreiptis bet kuriuo metu Liet. Enciklopedijos reikalais. J. Kapočius Chicagoje pas dukterį ir žentą Pabedinskus bus iki rugsėjo 29 d.

x Chicago Aukštesniosios lietuvištosios mokyklos išrinktas Tėvų komitetas pasiskirstė pareigomis: pirm. Viktoras Naudžius, išdininė Roma Dambrauskienė, knygvėdis Vytautas Raudys, sekretorė Laima Žlobienė. Baliaus rengimu uoliai rūpinasi Nijolė Mackevičienė ir Roma Norėikienė. Mokyklos banketas bus lapkričio 10 d. Jaunimo centro salėje.

x „The National Catholic Register“, plačiai Amerikoje skaitomas katalikiškas savaitraštis, rugsėjo 23 d. laidoje įsidėjo informacinį straipsnį apie lietuvių minėjimą savo globoje šv. Kazimiero New Yorko St. Patrick katedroje. Straipsnyje duodama ir trumpa šv. Kazimiero biografija.

x Renata Ramanaukaitė, „Aušros Vartų“ tunto, Aldona Mikučiauskaitė, „Kernavės“ tunto, ir Aidė Užgirytė ir Laura Lapšytė, abi iš „Nerijos“ jūros skaučių tunto, skaitys savo konkursą laimėjusių straipsnelius per šv. Kazimiero metų užbaigimą, kuris bus rugsėjo 23 d. Minėjimą ruošia LSS Seserijos vadyma.

x Lietuvių Federalinės Kredito Unijos KASOS aktyvai jau prašoko 29 milijonus. Taip pat, nuo 8 m. rugsėjo mėn. 6 dienos pakilo ir terminuotų indėlių procentai. Pasiskambinkite ir pasiteiraukite. KASOS adresas: 2615 West 71st Street, tel. 737-2110, Cicero: 1445 So. 50th Avenue, tel. 656-2201. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

x Cicero — arti CTA traukinio, studentui išnuomojamas vieno kambario jaukus butas rusyje. Skambint 652-8894. (sk.)

x „Lietuvių dienos 1984-1985 Australijoje“ — „Laiskai Lietuviams“ rengia išvyką į Australiją nuo 8 m. gruodžio 16 d. iki sausio 7 d. Skrendant sustos 4 dienas Naujoje Zelandijoje, o grįžtant 3 dienas Havaiji. Registracija iki lapkričio 1 d. Informacija: American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel. (1-312) 238-9787. (sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu, esame patarė. Pats prižiūri darba.
ARVIDAS KIELA
737-1717

x Balsuotojų registracija baigiasi spalio 1 d. Registruoti turi visi JAV piliečiai turintieji (nuo 18 metų amžiaus), kurie, nors ir buvo anksčiau užsiregistravę, pasakutinių ketverių metų laikotarpyje nėra pasinaudoję balsavimo teise. Taip pat pakeitusieji savo gyvenamąsias vietas. Lietuviams Chicagoje registruotis padeda: Kazimieras Oksas (tel. 443-5519), Juozas Bacevičius, 6527 So. Kedzie, tel. 778-2233, Ramunė Trišytė — Altos būstinėje (63 St. prie Talman Ave.) ir Bruno Racevičius. Paskubėkite, kad galėtumėte balsuoti lapkričio 6 d. įvyksiančiuose prezidentiniuose rinkimuose.

x „Lietuvos bažnyčių“ serijinio veikalų IV tomas „Panevėžio vyskupija“ jau atspausdintas ir atiduotas kniškų parduotuvėms. Veikalas yra 532 puslapių, turi 754 iliustracijas.

x East Chicago, Ind. Medziotojų ir meškeriojų klubo valdyba prašo į dvidešimtmečio balių, kuris bus spalio 6 d. 6 val. vak. Švento Pranciškaus parapijos salėje sudaryti stalus ir įsigyti bilietus iki spalio 1 d. Dėl bilietų skambinti tel. 219-972-0464.



x Kun. Vladas Aleksonis, gyv. Marquette Parke, Chicagoje, kukliai atšventė savo 50 metų kunigystės jubiliejų ir 75 metų amžiaus sukaktį.

x BARBADOS SALA — buvusi anglų kolonija ir piratų uostas. Anglų kolonistų sukurta „mažoji Anglija“ savo statyba, sodais ir tvarka; dar dabar gyvenanti pagal jų tradicijas. Tą matys laivu Karibų jūroje kelionės dalyviai. Informacija — American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel.: 238-9787. (sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

x Butas prie pajūrio, apyl. Clearwater, Floridoje, išnuom. nuo spalio iki balandžio mėn., su visais baldais. 550 dol. mėn. Rašyti adrs.: V. Jurgaitis, P. O. Box 926, Crystal Beach, Florida 33523, arba skambinti 813-786-2053. (sk.)

x Kelionė į Rio — Vienos savaitės lietuvių ekskursija įvyksta 8 m. gruodžio 29 d. Pilna kaina asmeniui iš Chicago, pirmos klasės viešbutyje — 750 dol. (šioje sumoje įskaičiuoti visi papildomi mokesčiai). Registracija ekskursijai baigiasi spalio 15 d. Norintieji keliauti kitu laiku atskirai, gali pasirinkti kelionės datas! Skridimai kas šeštadienį; kainos prasideda nuo 479 dol. asmeniui, priklausomai nuo viešbučio pasirinkimo (prie pagrindinės kainos reikia dar pridėti 10 dol. ir 15 proc. mokesčių). Informacija ir individualios kainos: American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 238-9787. (sk.)

x Sąžininga moteris ieško darbo — prižiūrėti ligonį. Skambinti 254-2648. (sk.)

x Advokatės Birutės Simkutės darbo įstaiga adresas: Halloran and Chaefer Law Firm, 300 Union St., New Bedford, Mass. 02740. Tel. (617) 999-1332. (sk.)

x Rytoj, sekmadienį, rugsėjo 23 d. nuo 12 val. iki 7 val. vak. Šv. Antano parapija, 15 St. ir 50 Ave., Cicero, ruošia rudens festivalį. Bus įvairių žaidimų, skanaus maisto, gėrimų. Pelnas bus skiriamas įvairiems remontams parapijos pastatams. Kviečiami visi parapiečiai, buvusieji parapiečiai, plačioji Chicago ir visų apylinkių visuomenė gaušiai dalyvauti ir paremti užsimojimus. Iki pasimatymo.

x Lietuvių bičiulis sen. Charles Percy ragina Raudonojo Kryžiaus direktoriatą Genevoje imtis atitinkamų žygių, kad Viktoras Petkus būtų paleistas iš Permės kalėjimo. Senatorius mano, kad tarptautinio Raudonojo Kryžiaus pastangos gali duoti gerus rezultatus.

x Dainavos stovyklavietei paruošti žiemai kviečiami talka iš Chicago. Darbai paruošimui bus rugsėjo 28-30 dienų savaitgalyje. Kas galėtų važiuoti, prašomi iš anksto paskambinti Austei Vygančienei tel. 446-5392 arba Laimai Petrolūnienei tel. 969-0162.

x Dail. Alfonso Dargio darbų paroda vyks Washington sekmadienį, rugsėjo 30 d., po mėnesinių lietuvių kalbą Mišiu. Atidarymas 3 val. p. p. Epiphany bažnyčios salėje, 2721 Dumbarton Ave., N. W. Rengėjai — Lietuvių Moterų klubas, Jūratei Micutaitei pirmininkaujant. Pažymėtina, kad dail. Dargis 1985 m. išsikelia gyventi į Europą.

x Akt. Julius Balutis, Cicero, Ill., Antanas Miselis, Agota Gudaitienė, V. Skudziuskas, Chicago, Ill., buvo atvykę į „Draugą“ ir įsigijo įvairių leidinių už dvidešimt sumas.

x Gražutė ir Aloyzas Siručiai, Santa Monica, Cal., Jonas Adomaitis, Tinley Park, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Labai aciu už paramą savos spaudos.

x Bilietai į Sol. Aldonos Stempuzienės rečitalį gausiami L. B. Soc. reikalų tarnybos raštine 2636 W. 71 St., pas p. J. Vaznelį (Gifts International) ir rečitalio dieną Jaunimo centre. Rečitalis įvyks rugsėjo mėn. 23 d. sekmadienį 3 val. p. p. (pr.)

x Akademinio Skautų Sąjūdžio 60-mečio jubiliejinės šventės akademijės dalyje teisininkas Edmundas Korzonas, Korp! Vytis filisteir, skaitys pagrindinę paskaitą. Po iškilmingos akademijos, meninė programa, vakarienė, šokiai. Šventė įvyks 8 m. rugsėjo 29 d., 6 val. vak., Jaunimo centre. Dėl rezervacijų skambinti Jolandai Kerelienei telf. 257-2558. (Kvietimuose duotas tel. numeris yra klaidingas) (pr.)

x Lietuvos Vycių 112-tos kuopos 60-ties metų sukaktuvinis banketas įvyks spalio 6 d. Lietuvos Vycių salėje, 2453 W. 47 Street, Chicagoje. Kokteiliai 6:30 val. vak.; pietūs 7:30 val. vak. 12.50 dol. asmeniui. Rezervacijos būtinose — skambinti Julijai tel. 434-7785. (pr.)

x Dėmesio! Dėmesio! Sofija ir Norman Bursteinai, kailių prekybininkai, (185 N. Wabash Ave. (3-čias aukštas). Tel. 263-5826) praneša savo klientams, drugams ir prieteliams, kad rugsėjo 27 d., ketvirtadienį, (1 dieną) dėl žydų Naujų metų šventės prekyba bus uždaryta. (sk.)

x Sąžininga moteris ieško darbo — prižiūrėti ligonį. Skambinti 254-2648. (sk.)

x Advokatės Birutės Simkutės darbo įstaiga adresas: Halloran and Chaefer Law Firm, 300 Union St., New Bedford, Mass. 02740. Tel. (617) 999-1332. (sk.)



Dr. Mark V. Valentinas (kairėje) priima žymenį iš Carl J. Warner, Little Friends organizacijos viceprezidento, už nepaprastą pasiūlymą, aptarnaujant atsilikusius ar luošus vaikus bei suaugusius, kuriems Little Friends d-ja teikia

pedagogines, terapines ir kitokias paslaugas. Dantistas M. V. Valentinas, Marijos ir a.a. Viktoro Valentino sūnus, savo praktiką turi Naperville mieste, kur yra įsikūrusi ir minėtoji invalidų pagalbos draugija.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

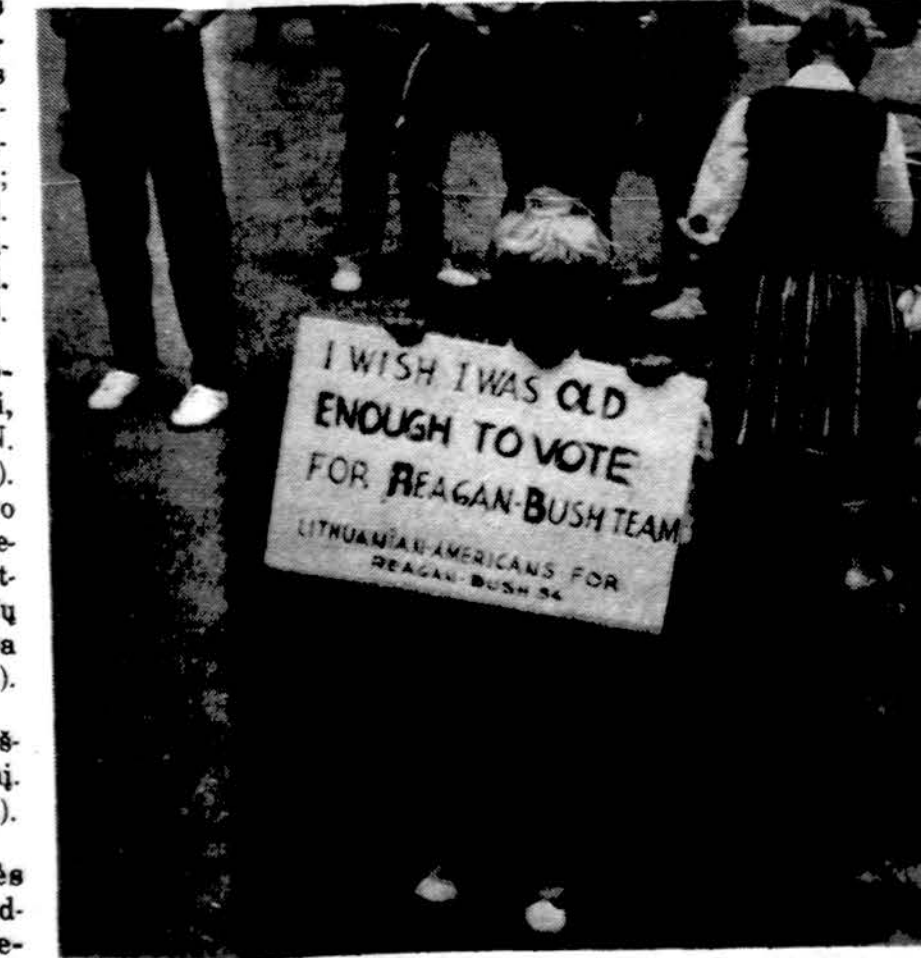
KRIKŠCIONŲ DEM. SAJUNGOS SUBUVIMAS

Turim paprotį, kad kiekvienais metais suvažiuojam į VI. ir L. Soliūnų sodybą pasisvečiuoti ir pasikalbėti. Šie



x Vilija A. Bilaišytė, Danutės ir inž. Viktoro Bilaišių dukra, 8 m. pavasarį baigė teisių fakultetą Northwestern universitete Chicagoje, gaudama teisių daktaro — Juris Doctor laipsnį. Universitete atrinkta dėl gerų pažymių Journal of Criminal Law and Criminology. Šiuo metu dirba advokatų korporacijoje Bell Boyd and Lloyd, Chicagoje. Vilija yra baigusi Lituanistikos pedagoginį institutą, yra dėstyti Dariaus — Girėno lietuvištosios mokykloje ir priklausė lietuvių jūrų skautėms.

x Sol. Marytė Bizinkauskaitė, studijuojanti garsiam Curtis muzikos institute, spalio 7 d. 3 v. p. p. drauge su sol. Algirdu Braziu atliks programą „Margo“ rengiamame koncerte Jaunimo centre. Akompanuos muz. Arūnas Kaminskas.



Vytautas Januškis, Lemonto Montessori „Žiburėlio“ mokyklos mokinys, laukia pasirodantį viceprezidento George Bush.

ir vienintelės idėjos, kurios stovi viduryje tarp socializmo ir ateistinio komunizmo. Pažvelgus į trumpą nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, lengvai pastebima lietuvių kr. demokratų įtaka. Nuo steigimo seimo iki autoritetinio režimo įsigalėjimo Lietuvos valstybę pasiekė nepaprastai daug valstybinių ir socialinių reformų. Krikščionių demokratų įtaka ir jų idėjų įgyvendinimas pasiekė kiekvieną lietuvių. Pasaulinėje arenoje, po antro pasaulinio karo Europa buvo atstatyta trijų krikščioniškiosios demokratijos propaguotojų ir pasaulinio masto asmenybių Adenauerio, De Gasperi ir Schumano.

Lietuviai Kr. demokratai turime būti dėkingi mūsų pirmtakams, kurie pastebėjo šios idėjos svarbą ir sugebėjo ją tinkamai pritaikyti dar prieš Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir ją pasinaudoti nepriklausomybę atgavus. Šiandien Kr. demokratijos pasaulio internacionalas duoda progos kaip lygiateisiams to internacionalo nariams išeiti į vadovaujancias šios organizacijos vietas. Prieš porą metų teko asmeniškai dalyvauti Pietų Amerikoje įvykusiame Kr. demokratų partijų pirmininkų suvažiavime ir turėjau progos ne vien tik pasidalinti mintimis su kitų valstybių svarbiais pareigūnais, bet ir atkreipti viso suvažiavimo dėmesį į pavergtos Lietuvos padėtį. Šiais metais jau yra gauti du pakvietimai dalyvauti svarbiuose tarptautiniuose partijų pirmininkų ir ekonomikos ekspertų suvažiavimuose. Gaila, kad ateinančiuose suvažiavimuose tikriausiai negalėsime dalyvauti. Bet privilegija tokiose susitikimuose dalyvauti yra mums suteikiama, kaip nepriklausomos Lietuvos atstovams.

J. Jk.

PAŠVENTINO PAMINKLA
Rugsėjo 6 dienos rytą susirinko Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke būrelis tautiečių išklaudyti šv. Mišių už prieš pusantūrų metų mirusį Hamiltone a. a. Vladą Bagdoną. Šv. Mišias aukojo kun. K. Kuzminskas. Po to visi buvo pakviesti mirusiojo brolio Apolinaro į Neringos valgyklą pusryčių. Pasitiprinę visi susėdo į automobilius ir vyko į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, kur 70 bloke buvo palaidotas a. a. Vladas ir ant jo kapo buvo pastatytas tamsiai pilko granito paminklas: stilizuotas rožės žiedas su simbolišiais Viename šone — Vytis, kitame šone — Žemaitijos

CHICAGOS ŽINIOS

PATAISĖ ŠIRDI KOREJIEČIUI

Iš Korėjos į Chicago atskraidintam vaikučiui Hye Kwang Chang 11 m., buvo Wylar vaikų ligoninėje padaryta širdies operacija, užtrukusi 5 val. Reikėjo įdėti plastikinę austą pertvarą tarp dviejų širdies skilvelių, kur buvo skylė apie dešimtuko didumo. Reikėjo pataisyti vidumą. Po operacijos vaikutis dvi dienas išbuvęs ypatingos priežiūros skyriuje, turi galimybę pasveikti.

RINKLIAVA UNIVERSITETUI

Chicago bažnyčiose rugsėjo 29 ir 30 dienomis (Chicago bažnyčiose) bus rinkliava Katalikų universitetui.

IEŠKO VAIKU

Goodman teatras ieško 6-13 metų vaikų, kurie dalyvautų to teatro vaidinime „A Christmas Carol“ nuo gruodžio 11 iki 29 d. Ankstyvesnė jų patirtis teatre nėra reikalinga.

RELIGINIŲ GRUPIŲ VADAI

Chicagoje rugsėjo 18 d. buvo suvažiavę įvairių religinių grupių vadai. Savo kalbose jie pabrėžė svarbą, kad valstybė nesikištų į bažnyčių reikalus.

PARAMA TEATRAMS

Chicago teatrai Body Politic ir Victory Gardens, veikia pastate 2257 N. Lincoln, gautama parama iš JAV menų fondo. Dabar Body Politic metinis biudžetas bus 350,000 dol., o Victory Gardens — 526,000 dol. Parinktiems, daugiau žadantiems teatrams vyrisusybės fondas jų pažadėjęs prie kiekvieno jų surinkto dolerio pridėti tris dolerius.

ženklas meška, o viduryje — Vyties kryžius. Žemiau iškalta žodžiai: „Dievi, laimink Žemaitiją, mūsų brungį šalį“... Virš granitinio paminklo — geležinis kryžius, lietuviškais motyvais sukurtais. Paminklo projektą padarė archit. Vytautas Girvainis, o darbus atliko St. Casimir Memorials, Inc.

Pašventinimo apeigas atliko ir prasmingą žodį tarė kun. K. Kuzminskas. Po juo Kazys Barzdukas trumpai nušvietė velionio Vlado Bagdono gyvenimo kelią. Tada mirusiojo brolis Apolinaras paskaitė mirusiam broliui Vladui skirtą savo kūrybos eilėrašį. Pabaigai visi sukalbėjo „Viespaties Anglę“, o velionio brolio padėkojo visiems už dalyvavimą. Taip gražus prasmingas paminklas papuošė ne tik mirusio Vlado Bagdono kapą, bet ir visą 70-tąjį bloką.

A. P. B.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostraukias)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Res. 325-6582
Valandos pagal susitarimą